

Avinurme valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine

Keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsus avalikustamiseks

Töö nr 2507/16

Tartu 2016

Pille Metspalu
KSH juhtekspert

Riin Kutsar
KSH juhtekspert

SISUKORD

SISUKORD	2
1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ULATUS JA EESMÄRK	3
2. MÕJUTATAVA KESKKONNA ÜLEVAADE.....	4
2.1. Planeeringuala asukoht, asend ja põhistruktuur	4
2.2. Sotsiaalmajanduslik keskkond	5
2.2.1. Asustus ja rahvastik	5
2.2.2. Sotsiaalne taristu ja ühistegevus	8
2.2.3. Ettevõtluskeskkond	8
2.2.4. Teed ja tehniline taristu	9
2.3. Ajalooline ja kultuuriline keskkond	11
2.3.1. Ajalooline kujunemine	11
2.3.2. Kultuuriväärtuslikud objektid ja alad	11
2.4. Looduskeskkond	13
2.4.1. Geoloogia ja maavarad	13
2.4.2. Põhja- ja pinnavesi.....	15
2.4.3. Taimestik ja loomastik	16
2.4.4. Kaitstavad loodusobjektid	16
2.4.5. Natura alad	19
3. SEOSSED ASJAKOHASTE PLANEERINGUTE JA ARENGUDOKUMENTIDEGA	20
4. STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU	23
5. KOOSTÖÖ JA KAASAMINE	24
6. KSH EELDATAV AJAKAVA	25
7. KSH VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSE KOOSTANUD EKSPERDID JA STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAJA ANDMED	27
8. ÜLDPLANEERINGU JA KSH-GA SEOTUD ISIKUTE JA ASUTUSTE ETTEPANEKUD	29
LISAD	74
Lisa 1. Üldplaneeringu ja KSH algatamise otsus	74

1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ULATUS JA EESMÄRK

Keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) teostatakse Avinurme valla üldplaneeringule. Üldplaneeringu koostamine ja KSH algatati Avinurme Vallavolikogu 22.09.2015.a otsusega nr 68.

Avinurme valla üldplaneeringu koostamise põhieesmärk on valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning selle alusel maa- ja veealadele üldiste kasutamise- ja ehitustingimuste, sealhulgas maakasutuse juhtotstarbe, määramine. Üldplaneeringuga hõlmatav ala on kogu Avinurme valla territoorium.

KSH eesmärk on hinnata üldplaneeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju, selgitada välja alternatiivsete lahenduste võimalused, määrata vajadusel mõjude leevendusmeetmed, arvestades üldplaneeringu eesmärke ja käsitletavat territooriumi. KSH näitab, milliste oluliste keskkonnaargumentide alusel toimub üldplaneeringu kaalutusprotsessi jooksul valikute tegemine ja otsusteni jõudmine. Mõjude hindamise lähtekohaks on üldplaneeringu kui strateegilise ruumilise arengudokumendi iseloom – mõjude hindamisel püsitakse üldplaneeringu täpsusastmes ja keskendutakse teemadele, mida saab üldplaneeringuga reguleerida.

Vastavalt 1. juulil 2015.a jõustunud planeerimisseadusele (PlanS) kohaldatakse üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilisele hindamisele PlanS-st tulenevaid menetlusnõudeid (§ 2 lg 3). Nõuded keskkonnamõju hindamise aruande sisule ja muudele tingimustele tulenevad keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest (KeHJS).

PlanSi § 80 lg 2 toob välja KSH väljatöötamise kavatsuse ülesanded: kavatsuses märgitakse keskkonnamõju hindamise ulatus ja eeldatav ajakava ning üldplaneeringu rakendamisega eeldatavalt kaasneda võiv oluline keskkonnamõju, sealhulgas mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus, võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja muu planeeringu koostamise korraldajale teadaolev asjasse puutuv teave.

KSH väljatöötamise kavatsus on aluseks KSH aruande koostamisele.

Käesolev keskkonnamõju strateegiline hindamine annab lisaks PlanS § 80 lg 2 nõutule peatükis 2 ülevaate mõjutatavast keskkonnast peamiste teemavaldkondade kaupa. Alapeatükkide lõpus tuuakse välja üldplaneeringu kontekstis olulisemad eesmärgid ja väljakutsed.

2. MÕJUTATAVA KESKKONNA ÜLEVAADE

2.1. PLANEERINGUALA ASUKOHT, ASEND JA PÕHISTRUKTUUR

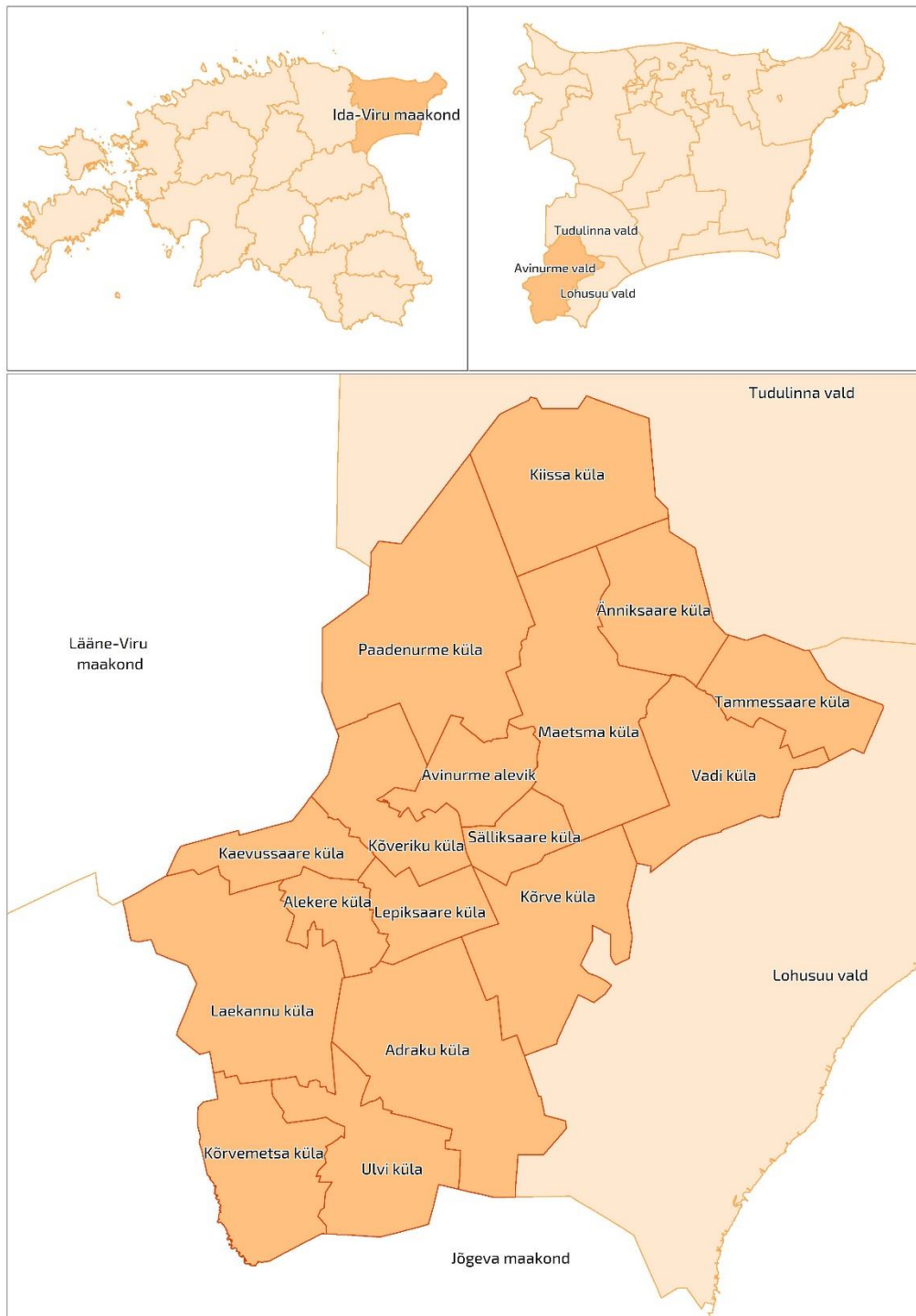
Avinurme vald paikneb Ida-Viru maakonna edelaosas, piirnedes nii Jõgeva kui Lääne-Viru maakonnaga.

Vallakeskuseks on Avinurme alevik. Geograafiliselt on vallakeskus võrdlemisi eraldatud: kuuludes Ida-Viru maakonna koosseisu, on vallakeskusest maakonnakeskusesse Jõhvi 63 km. Teiste maakondade keskused ja suuremad linnad tõmbekeskustena asuvad vastavalt: Rakvere 55 km, Jõgeva 50 ja Tartu 80 km kaugusel. Valla funktsionaalne seotus lähimate linnadega (Rakvere ja Jõhviga) on võrdlemisi nõrk. Eripäraks siinkohal on Avinurme kasutamine keskusena, kus näiteks Jõhvist käivad elanikud Avinurme valla tööstusettevõtetesse tööle.

Avinurme vald piirneb Ida-Viru maakonnas Lohusuu ja Tudulinna vallaga, Lääne-Viru maakonnas Laekvere vallaga ning Jõgeva maakonnas Torma vallaga. Avinurme valla pindala on 193,6 km².

Suuremad valda läbivad riigimaanteed on tugimaanteed: Rakvere-Luige (nr 21) ja Iisaku-Tudulinna-Avinurme (nr 35). Raudtee Avinurme valda ei läbi. Ajalooline Alutaguse kitsarööpmeline raudtee Sonda-Mustvee liinist on Avinurme alevikus osati taastatud.

Avinurme vald on suures osas metsane ning vallas on pikaajaline puidutöötlemise ja käsitöö traditsioon.

Joonis 1. Valla asend ja asukoht

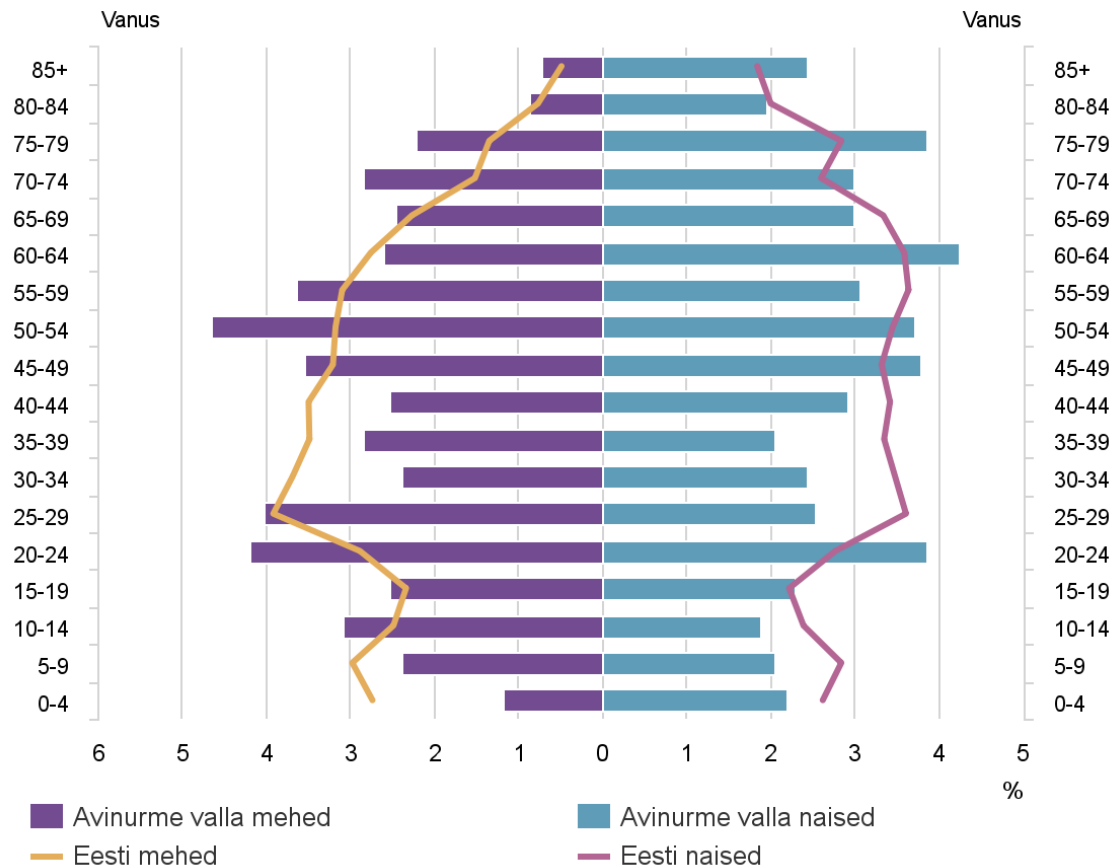
2.2. SOTSIAALMAJANDUSLIK KESKKOND

2.2.1. ASUSTUS JA RAHVASTIK

Avinurme valla asustus on valdavalt koondunud valla kesk- ja lõunaosasse. Valla rahvastikutihedus on suurim valla keskuses Avinurme aleviku ja Avijõe kallastele ning

Ulvi külas. Avijõest põhja suunas on asustustihedus võrdlemisi madal, samuti paiguti valla äärealadel, kus levivad suuremad metsalaamad. Valla rahvastikutihedus on 1.01.2016 seisuga 6,5 in/km², mis on oluliselt madalam Eesti keskmisest ja Ida-Viru maakonna rahvastikutihedusest (vastavalt 30,3 ja 43,9 in/km²). Maakonna kõrge asustustihedus tuleneb suurest linnastumisastmest: Ida-Viru maakonnas elab linnades ca 89% rahvastikust, ning ülejäänud 11% jaotub maakonna maapiirkondade vahel.

Avinurme valla rahvaarv oli 1.01.2016 seisuga 1267 inimest¹.

Joonis 2. Valla rahvastiku koosseis seisuga 1.01.2016 (Allikas: Statistikaamet)

Vallas asub üks alevik ja 16 küla. Suurimad asustusüksused on Avinurme ja Ulvi külad, kuhu koondub ligi 65% valla elanikkonnast.

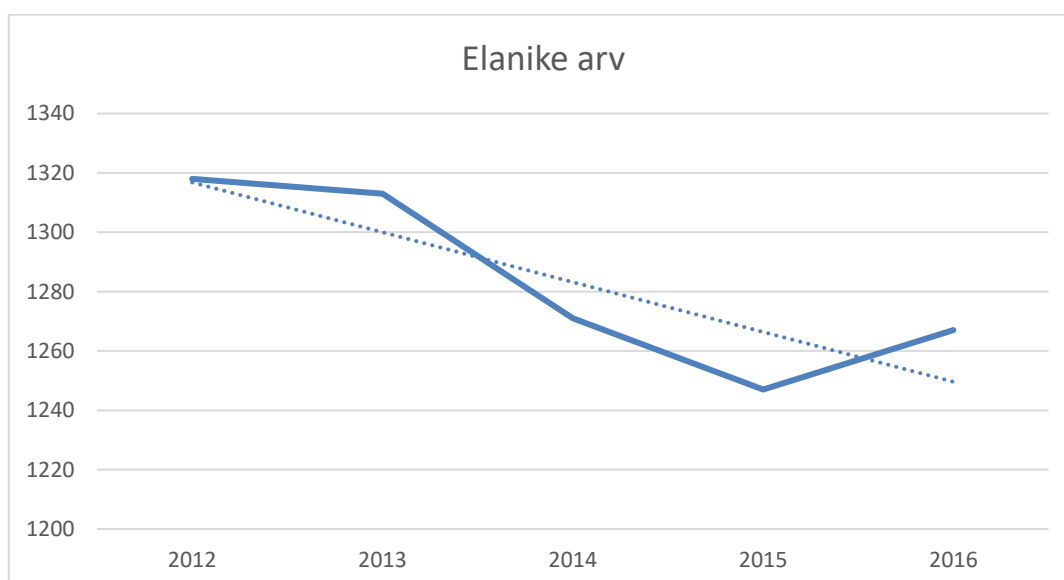
Tabel 1. Elanikud asustusüksuste kaupa (andmed vallast, seisuga 1.03.2016)

Asustusüksus	Elanike arv
Adraku küla	79
Alekere küla	35
Avinurme alevik	647
Kaevussaare küla	17
Kiissa küla	1
Kõrve küla	12
Kõrvemetsa küla	23
Kõveriku küla	48
Laekannu küla	61

¹ Allikas: Statistikaamet

Lepiksaare küla	17
Maetsma küla	49
Paadenurme küla	11
Sälliksaare küla	17
Tammessaare küla	20
Ulvi küla	183
Vadi küla	47
Änniksaare küla	15
*asukoht määramata	4
Kokku vallas	1286

Avinurme valla rahvaarv kahaneb (vt joonis 3). Statistikaameti andmetel² on valla rahvaarv perioodil 2012-2015 vähenenud keskmiselt 24 inimese võrra aastas ning seda peaaegselt madala iibe tõttu. Kahanemist ei mõjuta oluliselt rahvastiku rändeprotsessid, kuna sisse- ja väljaränne on 2012-2015 olnud peaaegu võrdne. Kuigi valla rahvastik on Statistikaameti andmetel 2015-2016 perioodil kasvanud 20 inimese võrra, on kauguleulatuvate järelduste tegemine veel ennatlik.

Joonis 3. Valla elanike arvu muutus 2012-2016 (Allikas: Statistikaamet)

Proгноosi kohaselt jätkub kahanemine ka tulevikus ning vald on Statistikaameti omavalitsusüksuste rahvastikuproгноosi järgselt ääremaastumise riskiga. 2022. aastaks tõuseb progноosi kohaselt vanemaeliste osatähtsus, rahvastiku keskmine vanus tõuseb 46-lt 51-ni. Laste ja noorte osatähtsus on väga väike ja vanadussõltuvusmäär on 46%. See kasvas 10 aastaga 12%. Edaspidi vananemine jätkub veelgi kiiremas tempos. Rahvaarvu vähenemisel määrab peamiselt rolli loomulik iive. Avinurme valla rahvastikuproгноosile sarnased vallad asuvad valdavalt riigi äärealadel, kohati ka maakonna servas.

Lähiaastatel jätkub valla rahvastiku kahanemine ning elanikkonna vananemine. Rahvaarvu säilitamise nimel on eelkõige oluline üldplaneeringu ja KSH käigus tähelepanu pöörata atraktiivse elu- ja ettevõtluskeskkonna kujundamisele. Valla

² Allikas: A.Tammur „Kohalike omavalitsusüksuste rahvastikuproгноosid vastavalt nende tüüpidele ja praegusele rahvastiku olukorrale“ 2015

geograafilise kauguse tõttu suurematest keskustest on oluline kohapealne teenuste ja töökohtade pakkumine.

2.2.2. SOTSIAALNE TARISTU JA ÜHISTEGEVUS

Kohalike elanike põhiliseks tõmbekeskuseks on Avinurme alevik, kus vajalikud teenused on elanikele kättesaadavad ca 10 km raadiuses. Avinurme alevikus asuvad haridusasutused (gümnaasium, lasteaed), sportimisvõimalused (spordisaal, jõusaal, staadion ja ujula), kultuurikeskus (sh huviringid) ja raamatukogu ning sotsiaal- ja turvakeskus. Kultuurikeskuse hoones asuvad ka vallavalitsus ning raviteenused. Alevikus on kättesaadavad esmatasandi teenused (nt poed, toidlustus- ja majutusasutused, apteek, tankla, sularahaautomaat jt). Alevikus asub vabatahtlik päästemeeskond.

Valla teistes osades on teenuste pakkumine tagasihoidlik. Piirkondlikult asub Ulvi külas kauplus ja raamatukogu. Toidukaupade kauplus asub Pärnikul.

Ühiskondlik tegevus vallas on aktiivne, eelkõige laulu- ja puhkpillitraditsiooni, tantsu ja tervisesporti valdkondades. Ühingute tegevuse kaudu väärtustatakse kohalikku ajaloo ja ettevõtlustraditsiooni – nt Avinurme Elulaadikeskuses ja Puiduaidas.

Üldplaneeringu ja KSH käigus on eesmärgiks säilitada ja edasi arendada kohapealset sotsiaalset taristut ning kaaluda erinevate teenuste pakkumise võimalusi.

2.2.3. ETTEVÕTLUSKESKKOND

Ettevõtlusvaldkonnas on vallas esindatud eelkõige puidutööstusettevõtted, kaubandus- ja teenindusettevõtted ning metallitöö (konteinerite valmistamine).

2015.aastal oli Avinurme vallas Statistikaameti andmetel statistilisse profiili kuuluvate ettevõtete arv 95, neist enim tegeles põllumajanduse, metsamajanduse ja kalapüügi tegevusalal (38), töötlevas tööstuses (18), hulgi- ja jaekaubanduses ning mootorsõidukite remonditeenuse pakkumises (15).

2015.a oli valdav osa ettevõtetest alla 10 töötajaga mikroettevõtjad (87), väikeettevõtteid 10-49 töötajaga oli 7. Keskmise suurusega ettevõtteid, kus töötab 50 ja enam inimest, oli vallas 1.

Registreeritud töötus on Avinurme vallas 2012-2015 perioodil langenud. 2015.a oli registreeritud töötuid 24 (ehk ~2% elanikkonnast).

Üldplaneeringu ja KSH käigus analüüsitakse võimalusi kohapealset identiteeti toetava väikeettevõtluse soodustamiseks, samuti ettevõtluskeskkonna mitmekesistamiseks.

2.2.4. TEED JA TEHNILINE TARISTU

Teedevõrk ja tänavavalgustus.

Avinurme valla territooriumil asuvad või valda läbivad riigimaanteedest tugimaanteed ja kõrvalmaanteed. Avinurme vallas on riigimaanteed on kokku 115 km, millest 46 km on asfaltkattega. Kohalikke teid on ligikaudu 46 km, millest 6 km on tänavad. Erateid on registris 14, neist avalikke 13.

Riigi tugimaanteedest Rakvere-Luige (nr 21) ja lisaku-Tudulinna-Avinurme (nr 35). Kõrvalmaanteedest läbivad või asuvad vallas:

- Ulvi - Laekannu (nr 13167)
- Ulvi - Lilastvere - Torma (nr 13168)
- Alekere - Laekannu (nr 13169)
- Ulvi - Piilsi (nr 13170)
- Lohusuu - Maetsma (nr 13161)
- Kalma - Avinurme (nr 13162)
- Vadi - Jõemetsa (nr 13163)
- Avinurme - Paadenurme (nr 13164)
- Kõrve tee (nr 13172)
- Avinurme tee (nr 13174)

Teedevõrk (riigimaanteed ja kohalikud teed) on suhteliselt hästi väljakujunenud, asustusega hõlmatud alasid kattev. Vajalik on eelkõige teede kvaliteedi parandamine ning teetammide tugevdamine, kuna teetammide praegune kandevõime takistab kevadeti ettevõtluse teeninduseks vajalike raskeveokite liikumist. Avinurme aleviku piirkonnas on oluline ka liiklusohutuse tõstmine: praegu läbivad raskeveokid alevikku ning puudub alevikuisene kõnnitee.

Üldplaneeringu ja KSH raames on oluline pöörata tähelepanu teede kvaliteedi tõstmisele, kergliiklusele, tänavavalgustusele ja aleviku ümbersõidutee rajamise võimalustele.

Veevarustus ja kanalisatsioon

Ühisveevärgi ja -reoveekogumise süsteemid on välja arendatud Avinurme alevikus ja Ulvi külas³. Avinurme vallas korraldab veevarustust ja kanalisatsiooniteenuse (ÜVK) pakkumist AS Emajõe Veevärk. ÜVK edasine areng jälgib 2015.a on kinnitatud „Avinurme valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamise kava 2015-2026“ toodud suundi ning investeerimisvajadusi.

Avinurme alevikus on ÜVK teenusega varustatud korterelamud, ühiskondlikud hooned ja osa eramuid. Ühisveevärgita eramud saavad vee salvkaevudest või puurkaevudest. Ühiskanalisatsioonita elanike reovesi veetakse kogumiskaevudest Avinurme puhastisse.

³ Avinurme alevik ja Ulvi küla keskus on keskkonnaministri käskkirjaga määratud ka reoveekogumisaladeks.

Alevikus on vee- ja kanalisatsioonitorustikku rekonstrueeritud ning uusi torusid rajatud perioodil 2008-2010. Veepuhastusjaam ja reoveepuhasti on rekonstrueeritud ning vastavad nõuetele.

Alevikus puuduvad hüdrandid, tuletõrje veevõtukohti on 5: kaks mahutit ja kolm looduslikku veevõtukohta.

Avinurme aleviku edaspidine põhisuund on ÜVK laiendamine: Estakaadi tänava, Metsanurme, Nurme, Männiku tänava ning Ülejõe põik piirkonnas. Aleviku reoveepuhasti juurde on vajalik rajada kompostimisväljak.

Ulvi külas on ühisveevärgi ja kanalisatsiooni teenusega varustatud korterelamute piirkond. Veevarustussüsteem ulatub ka kaugemale lõunasuunas asuvate elamuteni. Probleemiks on amortiseerunud vee- ja kanalisatsioonitorud ning reoveepuhasti.

Ühisveevärgita eramud saavad vee isiklikest madalatest salvkaevudest või eraomandis olevaist puurkaevudest. Ühiskanalisatsioonita elanike reovesi kogutakse kogumiskaevudesse või imbkaevudesse, mille seisukord on teadmata.

Külas puuduvad hüdrandid ja tuletõrje veevõtukohad.

ÜVK edaspidises arengus on Ulvi külas vajalik veetorustike rekonstrueerimine ning laiendamine, et tagada kvaliteedinõuetele vastava joogivee kättesaadavus. Kanalisatsioonitorustikke on vaja rekonstrueerida ning laiendada, samuti vajab täies mahus rekonstrueerimist Ulvi reoveepuhasti.

Mujal hajaasustuses kasutatakse veevarustuses salv- ja puurkaevusid, reovee osas kasutatakse nii kogumiskaevusid kui ka individuaalpuhasteid ning reovee immutamist.

Üldplaneeringus käsitletakse ÜVK süsteemide parendamist vastavalt ÜVK arengukavale.

Soojamajandus

Kaugkütte süsteem vallas toimib Avinurme alevikus. Kaugkütte suurimaiks tarbijaiks on valla ettevõtted, korterelamud ning Sotsiaal- ja Turvakeskus. Soojamajanduse valdkonnaga tegeleb valla ettevõtte Avinurme Soojus. Soojatrassidest vajab Avinurme valla arengukava (2012) väljavahetamist lasteaia soojatrass.

Valla soojamajanduse arengukava on KSH väljatöötamise kavatsuse koostamise ajal väljatöötamisel. Arengukava eeldatav valmimisaeg on sügis 2016. Üldplaneeringu raames arvestatakse soojamajanduse arengukavas toodud arengusuundadega.

Jäätmehooldus

Valla jäätmete kogumine ja käitlemine on korraldatud MTÜ Ida-Eesti Jäätmehoolduskeskuse kaudu. Jäätmevedu korraldab RagnSells.

Avinurme vallal on kinnitatud jäätmehoolduseeskiri, koostatud piirkonna ühine jäätmekava „Jõgeva valla, Palamuse valla, Torma valla, Mustvee linna, Avinurme valla, Kallaste linna, Saare valla, Tabivere valla, Alatskivi valla ja Vara valla ühine jäätmekava 2015-2020“. Jäätmehoolduse edasisel kavandamisel lähtub ÜP jäätmekavas toodud arengusuundadest.

Avinurme vallas ei asu toimivat prügilat, piirkonna ametlikuks prügilaks on Torma prügil. Suletud prügilad asuvad Maetsmal (suleti 2004) ja Peebussaarel (suleti 1998).

Avinurme alevikus asub jäätmekogumisplats, kus saab ära anda elektri- ja elektroonikaseadmed, suuremõtmelisi jäätmed, ohtlikke jäätmeid, paberi- ja kartongijäätmeid, pakendeid, majapidamises tekkivaid ehitusjäätmeid ja vanapaberit.

Segapakendite avalikke kogumispunkte on vallas 10 (2015.a seisuga). Pandipakendit on võimalik viia taaraautomaatidesse, avalikesse pakendikonteineritesse ja olemasolevatesse jäätmekogumisplatsile.

Biolagunevaid ja aiajäätmeid saavad elanikud ära anda kogumisringi raames.

Üldplaneeringu ja KSH raames käsitletakse kompostimisväljakute rajamise võimalusi, et parandada biolagunevate jäätmete eraldi käitlemist.

2.3. AJALOOLINE JA KULTUURILINE KESKKOND

2.3.1. AJALOOLINE KUJUNEMINE

Avinurme valla asustuse kujunemisest on kindlaid teated 16.saj lõpust. 1666.a rajati valla alal Laiuse mõisa abimõis. 19. sajandi lõpus moodustati haldusüksustena vallad, mil Avinurme juurde kuulus ka Lohusuu ranna-ala, mis 19. sajandi lõpus ka kaheks eraldiseisvaks vallaks jagati. 20. sajandil muudeti mitmel korral territooriumi halduslikku vormi-nimetust (kihelkond, vald, külanõukogud) ning Avinurme vald tegustseb praegustes piirides 1992. aastast.

Valla suure metsasuse ning laialdaste soiste alade tõttu on piirkonnas ajalooliselt tegeletud puidutöötlemisega, eelkõige erinevate puunõude valmistamisega ja korvipunumisega. Heade põllumajandusmaade vähesuse tõttu on põllupidamine piirkonnas olnud pigem teisejärguline tegevusala. Põllumaad on koondunud kõrgematele moreenkühmudele ja Avijõe äärde.

20. sajandil soodustas puidutööstust ja kaubavedu oluliselt ka Alutaguse kitsarööpmeline raudtee, mis avati 1926 ning ühendas Sondat Mustveega. Raudtee suleti lõplikult 1972.a.

Tänapäeval hoiavad puidutöötlemise traditsiooni üleval kohalikud tootjad, Puiduait ja Elulaadikeskus ning Avinurmes toimuv iga-aastane Tünnilaat, mida külastab ca 12 000 inimest.

2.3.2. KULTUURIVÄÄRTUSLIKUD OBJEKTID JA ALAD

Valla kultuuriväärtuslikud objektid ja alad erinevad oma kaitsestaatuselt ning sellest tulenevatest tingimustest.

Muinsuskaitseadusega on kaitstud **muinsuskaitseobjektid**. Avinurme vallas asuvad järgmised kinnismälestised⁴:

- Arheoloogiamälestised:
 - Nr 8963 Kalmistu, 15.-17. saj. K Ulvi küla, Juhandra
 - Nr 8962 Pelgupaik "Kukelinn", II a-tuh. Sälliksaare küla, Avinurme metskond 17
- Ehitismälestised:
 - Nr 13845 Ulvi kool, 1923 Ulvi küla
 - Nr 13844 Vadi kool, 1888 Vadi küla
 - Nr 13843 Avinurme kirik, 1906-1909, Avinurme alevik, Võidu tn 2

Maakonnaplaneeringuga on määratud väärtuslikud maastikud ning maastike kasutustingimused. Avinurme vallas on kohaliku tasemega väärtuslikeks maastikeks:

- Avinurme-Maetsma
- Ulvi-Adraku-Laekannu
- Vadi

Väärtustamist vajavateks objektideks on vallas **pärandkultuuriobjektid ja XX sajandi kultuuriväärtuslikud objektid**, mille kasutamistingimused määratakse üldplaneeringuga. Vajadusel tehakse ettepanek ka objekti kaitse alla võtmiseks.

Pärandkultuuri objektideks on vallas valdavalt talud ja talude juurde kuuluvad objektid (nt linaleoaugud) ja metsavahikohad, aga ka koolimajad. Vallas asub Alutaguse kitsarööpmeline raudteetamm (osaliselt taastatud) ja soosaarel paiknev Kukelinna pelgupaik. Avijõe kasutati ajalooliselt ka palgiparvetamiseks⁵. Osad pärandkultuuri objektid (koolimajad) on kaitse all ka juba muinsuskaitseobjektidena.

XX sajandi kultuuripärandi objekte on vallas 5 – nendeks on tsaari- ja vabariigiaegsed hooned⁶:

- Raja poe abihooned, Võidu tn 5
- Avinurme pastoraat
- Avinurme vallamaja, Võidu tn 16
- Apteeker Vide elamu, Võidu tn 6
- Raja pood, Võidu tn 5

Vallas ei ole seni määratud **miljööväärtuslike alasid**.

Kuna eelmine üldplaneering koostati enne maakonna teemaplaneeringut, mis väärtuslikud maastikud määras, on käesoleva üldplaneeringu raames vajalik väärtuslike maastike piiride täpsustamine ning kasutustingimuste ülevaatamine. ÜP raames täpsustatakse pärandkultuuri ja XX sajandi arhitektuuripärandi objektide kasutamistingimusi. Samuti analüüsitakse miljööväärtuslike alade määramise ja kasutamistingimuste seadmise vajadust.

Juhul, kui planeeringuga kavandatu võib oluliselt mõjutada veel leidmata arheoloogilisi leide, hinnatakse mõju võimalikele arheoloogiliselt väärtuslikele aladele.

⁴ Üldplaneeringu täpsusastmes ei käsitleta vallasmälestisi. Vallasmälestised paiknevad valdavalt kaitsealuses Avinurme kirikus.

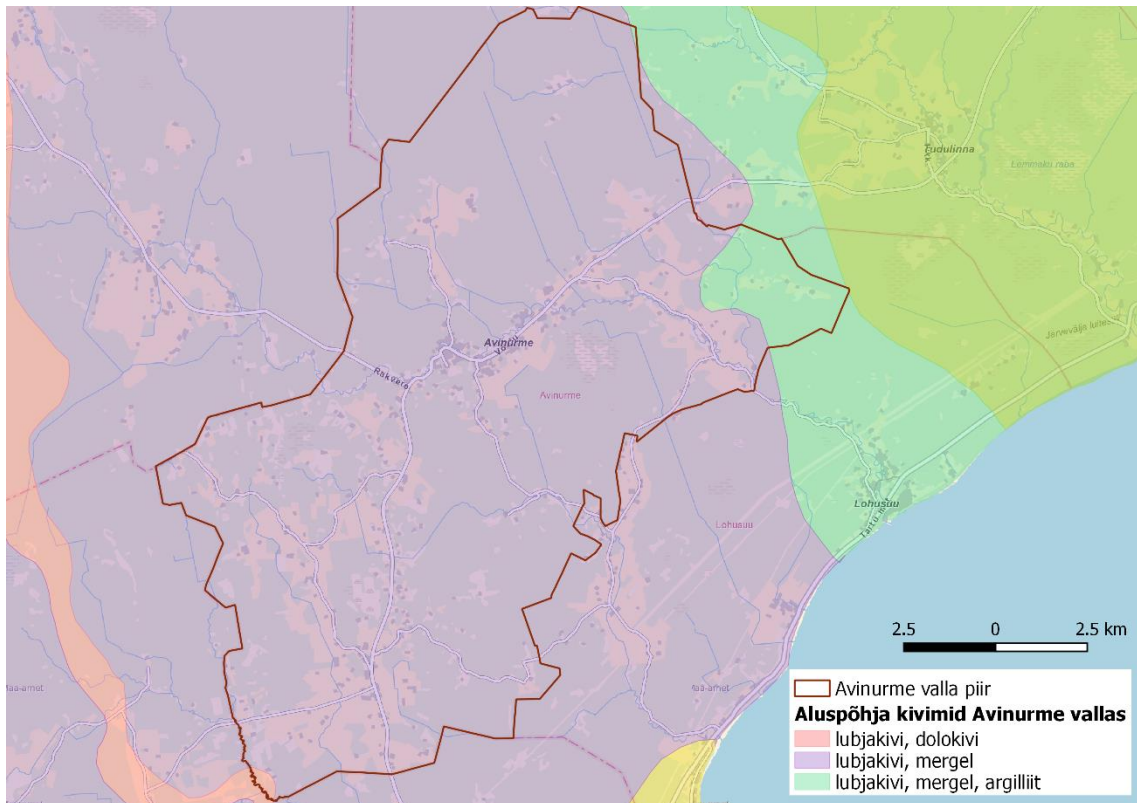
⁵ Allikas: „Ida-Virumaa pärandkultuurist“, 2010 ja Maa-ameti pärandkultuuri kaardirakendus.

⁶ Allikas: Kultuurimälestiste riiklik register, XX sajandi arhitektuuri alamregister <http://register.muinas.ee/public.php?menuID=architecture> (seisuga 10.05.2016)

2.4. LOODUSKESKKOND

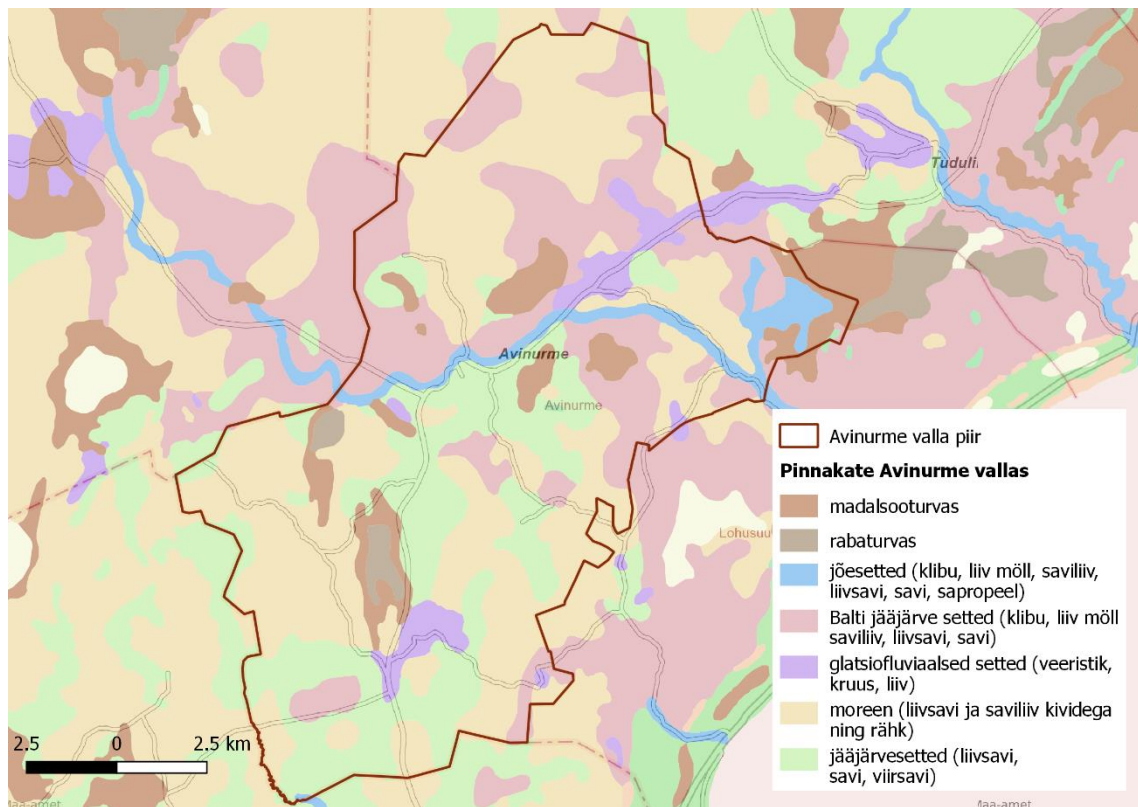
2.4.1. GEOLOOGIA JA MAAVARAD

Avinurme valla geoloogilise aluspõhja moodustavad ülemordoviitsiumi lubjakivid (Pirgu lade) ja mergel, mis looduslikult ei paljandu.

Joonis 4. Geoloogiline aluspõhi

Aluspõhjal lasuva pinnakatte moodustavad valdavalt jääjärve, moreensed ja soosetted. Piirkonniti – Ulvis ja piki lisaku-Tudu-Avinurme maanteed – levivad veerisest, kruusast ja liivast koosnevad glatsiofluviaalsed (liustikujõe) setted. Avijõe orus levivad erinevad jõesed. Kvaternaarisetete paksus vallas kasvab lõuna suunas ning Peipsi järve suunas, varieerudes ca 5-20 m vahel. Avijõest piirkonnas võib pinnakatte paksus olla alla 5 m.

Joonis 5. Pinnakate

Maavarad

Maa-ameti kaardirakenduse ja Eesti maavarade koondbilansi andmetel asuvad Avinurme vallas liiva-, kruusa- ja turbamaardlad.

Kohaliku tähtsusega Maetsma **liivamaardla** asub Maetsma külas (aktiivne reservvaru, 239 tuh.m³).

Kohaliku tähtsusega Adraku **kruusamaardla** asub Adraku külas (aktiivne reservvaru 1165 tuh.m³)

Turbamaardlatest ulatub valda Tammessaare külas kohaliku tähtsusega Tudulinna turbamaardla (aktiivne reservvaru, 348 tuh t.).

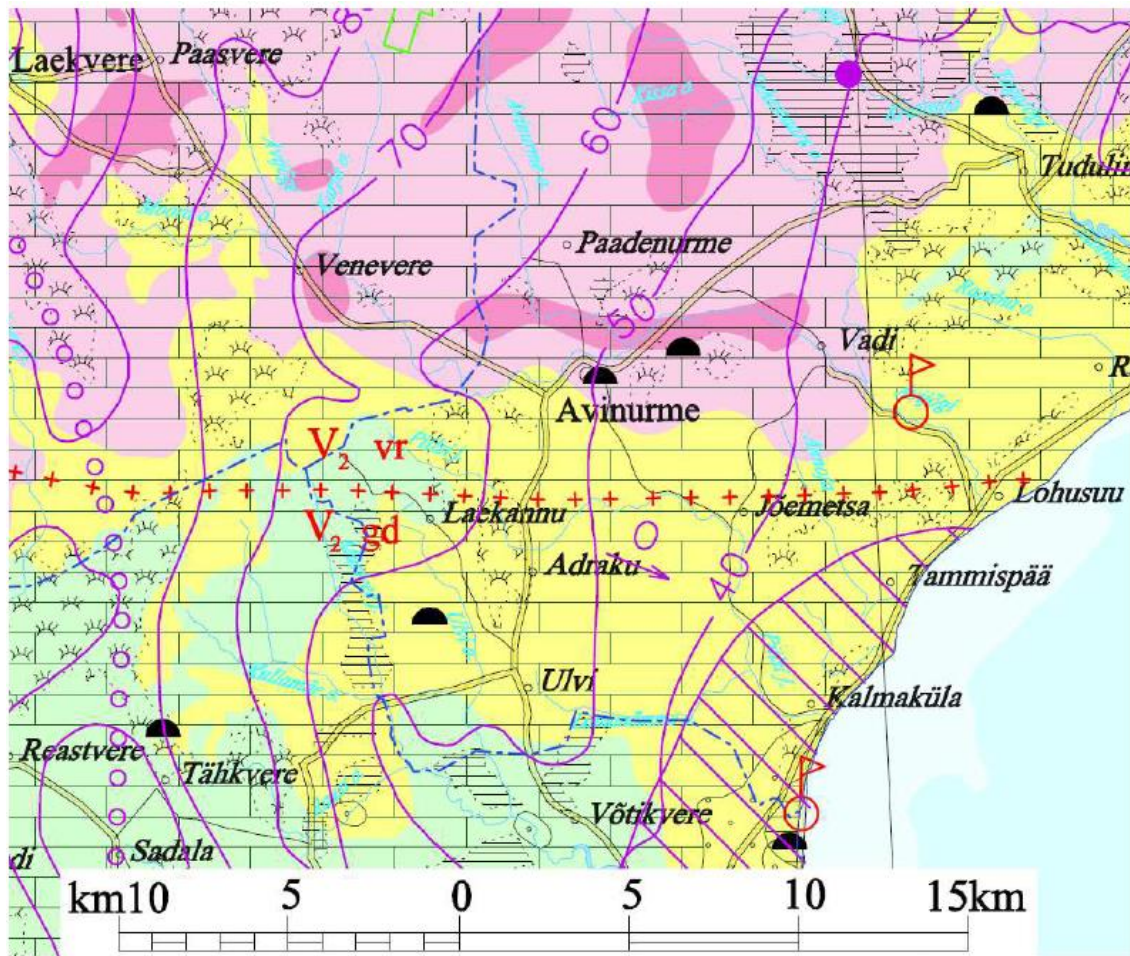
Kaevandustegevus on eelnevalt toimunud Adraku ehituskruusa maardlas, kus korrastamata jäänud karjäär on looduslikult kinni kasvanud (edasist kaevandamist on takistanud hajaasustuses paiknevad õued). Samuti on Adraku külas tegeletud turbatootmisega, kuid hetkel aktiivset tegevust ei toimu. Alale on koostatud rekultiveerimisprojekt, mida pole ellu viidud.

Maa-ameti andmetel ei ole Avinurme vallas kehtivaid ega taotletavaid maavara kaevandamise lube, mistõttu mäetööstusmaa juhtotstarbega alade määramise vajadust ei ole.

2.4.2. PÕHJA- JA PINNAVESI

Põhjavesi. Maapinnalt esimese veekompleksina leviv kvaternaari veekompleks, paksusega 10-20 m, on piirkonnas veevaene ning nõrgalt kaitstud. Avinurme vallas on põhiliselt kasutusel Ordoviitsiumi põhjaveekompleks.

Põhjavee kaitstus Avinurme vallas on nõrgim Avijõe orus, kus valdavalt on tegemist kaitsmata põhjaveega. Põhjavesi on nõrgalt kaitstud Avijõe lähialal ja valla põhjaosas. Põhjavee kaitstus tõuseb lõuna- ja kagusuunas. Laiguti on põhjavesi ka suhteliselt kaitstud, kus moreenide (sh liivsaside) түsedus on suurem.

LEGEND

	Kaitsmata (väga kõrge reostusohhtlikkus) alvarid; moreeni < 2 m		Suhteliselt kaitstud (madal reostusohhtlikkus) moreeni 20-50 m; savi, liivsavi 5-10 m
	Nõrgalt kaitstud (kõrge reostusohhtlikkus) moreeni 2-10 m; savi, liivsavi < 2 m		Kaitstud (väga madal reostusohhtlikkus) Moreeni > 50 m; savi > 10 m
	Keskmiselt kaitstud (keskmine reostusohhtlikkus) moreeni 10-20 m; savi, liivsavi 2-5 m		

Joonis 6. Avinurme valla aluspõhjaliste veekomplekside kaitstus (Allikas: Eesti Geoloogiakeskus 2001)

Põhjavee kvaliteet vastab üldiselt normidele, täheldatud on liigse raua sisaldust puurkaevuues⁷.

Pinnavesi. Avinurme pinnaveekogud moodustavad jõed, ojad ka kraavid, millest olulisim on valda keskjooksul läbiv Avijõgi (pikkus 55.5 km), vallas asuvad ka Mustvee ja Piilsi jõgi. Ülejäänud vooluveekogud on ojad, peakraavid ja üks allikas. Vooluveekogud kuuluvad Ida-Eesti vesikonna Peipsi alamvesikonda.

Vooluveekogude keskkonnaseisund on Ida-Eesti veemajanduskava⁸ kohaselt 2013.a halb Avijõe kesk- ja alamjooksul ning kesine ülemjooksul. Avijõkke suubuvate Avinurme oja ja Venevere peakraavi ökoloogilist potentsiaali hinnatakse heaks. Mustvee ja Piilsi jõgede ökoloogilist seisundit on hinnatud heaks.

Valla territooriumil järvi ei asu.

Üldplaneeringu käigus käsitletakse ehituskeeluvööndi vähendamise mõju veekaitsele.

2.4.3. TAIMESTIK JA LOOMASTIK

Avinurme valla territoorium on ulatuslikult kaetud metsaga. Metsased piirkonnad on koondunud valdavalt valla põhjaosasse ja äärealadele, mis kuuluvad valdavalt roheline võrgustiku koosseisu ning mille eesmärk ökoloogilise võrgustikuna on sidusa elurikka looduskeskonna hoidmine. Oluline roll liigirikkusel on ka Avijõel.

Taimestiku ja loomastiku temaatikat kajastab KSH peamiselt läbi mõju hindamise kaitstavatele loodusobjektidele ning roheline võrgustiku struktuuridele.

2.4.4. KAITSTAVAD LOODUSOBJEKTID

Kaitstavad loodusobjektid on vastavalt looduskaitseseadusele (LKS) kaitsealad, hoiualad, kaitsealused liigid ja kivistised, püsielupaigad, kaitstavad looduse üksikobjektid ning kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid. Vallas puuduvad kohalikul tasandil kaitstavad loodusobjektid.

Kaitsealad

Avinurme vallas asuvad osaliselt (piirnedes vallaga) või täielikult 3 kaitseala:

- Paadenurme looduskaitseala, suurus 344.8 ha
- Paadenurme looduskaitseala, suurus 412.7 ha
- Võtikvere looduskaitseala, suurus 116.5 ha

Hoiualad

Valla hoiualad asuvad Avijõel:

- Avijõe hoiuala (Ida-Viru), pindala kokku 27 ha
- Avijõe hoiuala (Lääne-Viru), pindala kokku 1.9 ha

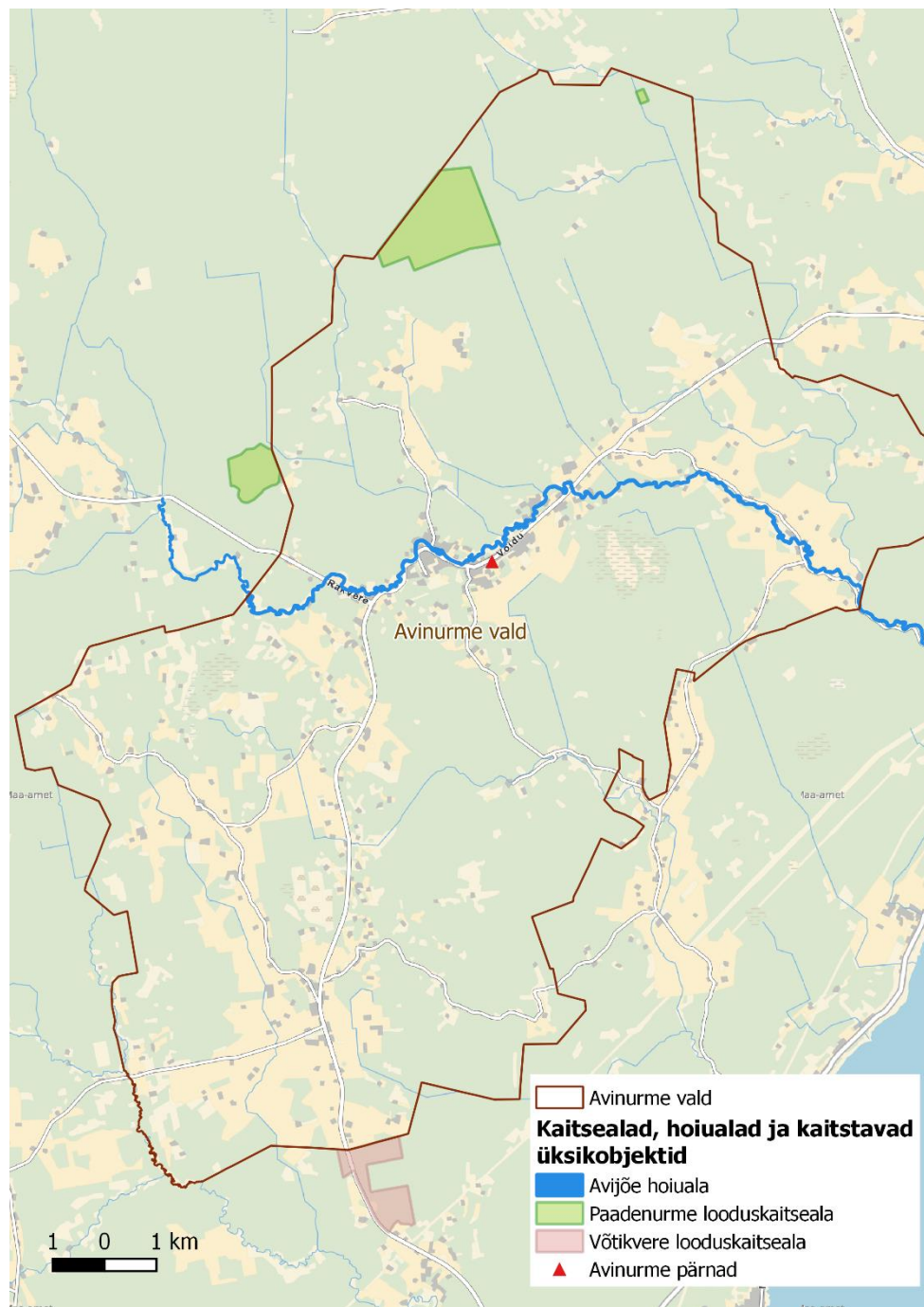
⁷ Allikas: Avinurme valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava 2015-2026

⁸ Allikas: Ida-Eesti veemajanduskava eelnõu, 2015

Kaitstavad üksikobjektid

Üksikobjekte on vallas 1:

- Avinurme pärnad

Joonis 7. Valla kaitsealad, hoiualad ja kaitstavad üksikobjektid.

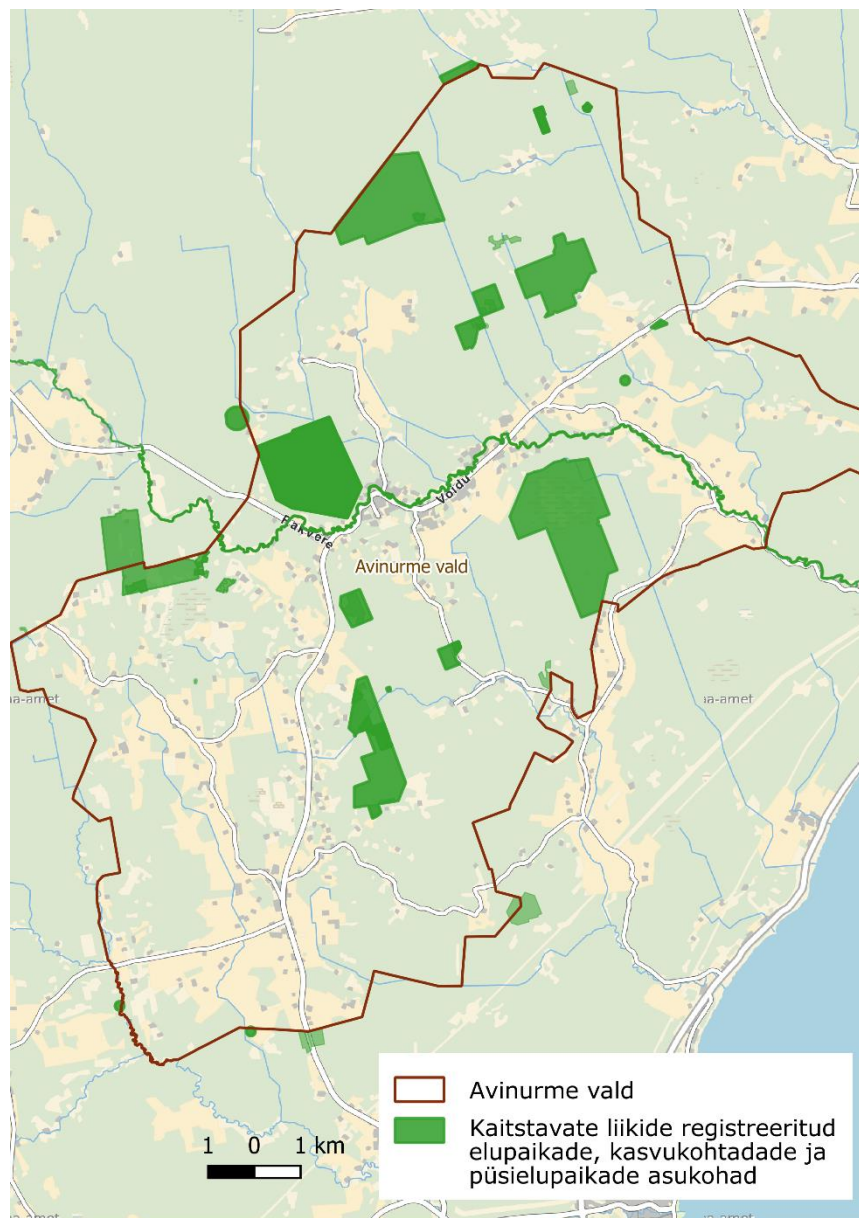
Püsielupaigad

Avinurme vallas on 11 erinevat püsielupaigana kaitstavata ala, mis paiknevad kas osaliselt või terves ulatuses valla territooriumil. Püsielupaigad on moodustatud järgmiste liikide elupaikade kaitseks:

- Lendorav – 4 elupaika
- Metsis – 2 elupaika
- Must-toonekurg – 1 elupaik
- Väike konnakotkas – 3 elupaika
- Karvane maarjalepp – 1 elupaik

Kaitsealused liigid

Kaitsealuste liikide leiukohti on Keskkonnaregistri andmetel vallas registreeritud 45 (sh loomad, linnud, kalad ja taimed). Kaitstavate liikide elupaigad/kasvukohad pigem ulatuslike metsaste alade piirkonda. Vähem on kaitstavaid liike haritavate maade, asustuse ja infrastruktuuri leviku piirkonnas (va. Avijões).

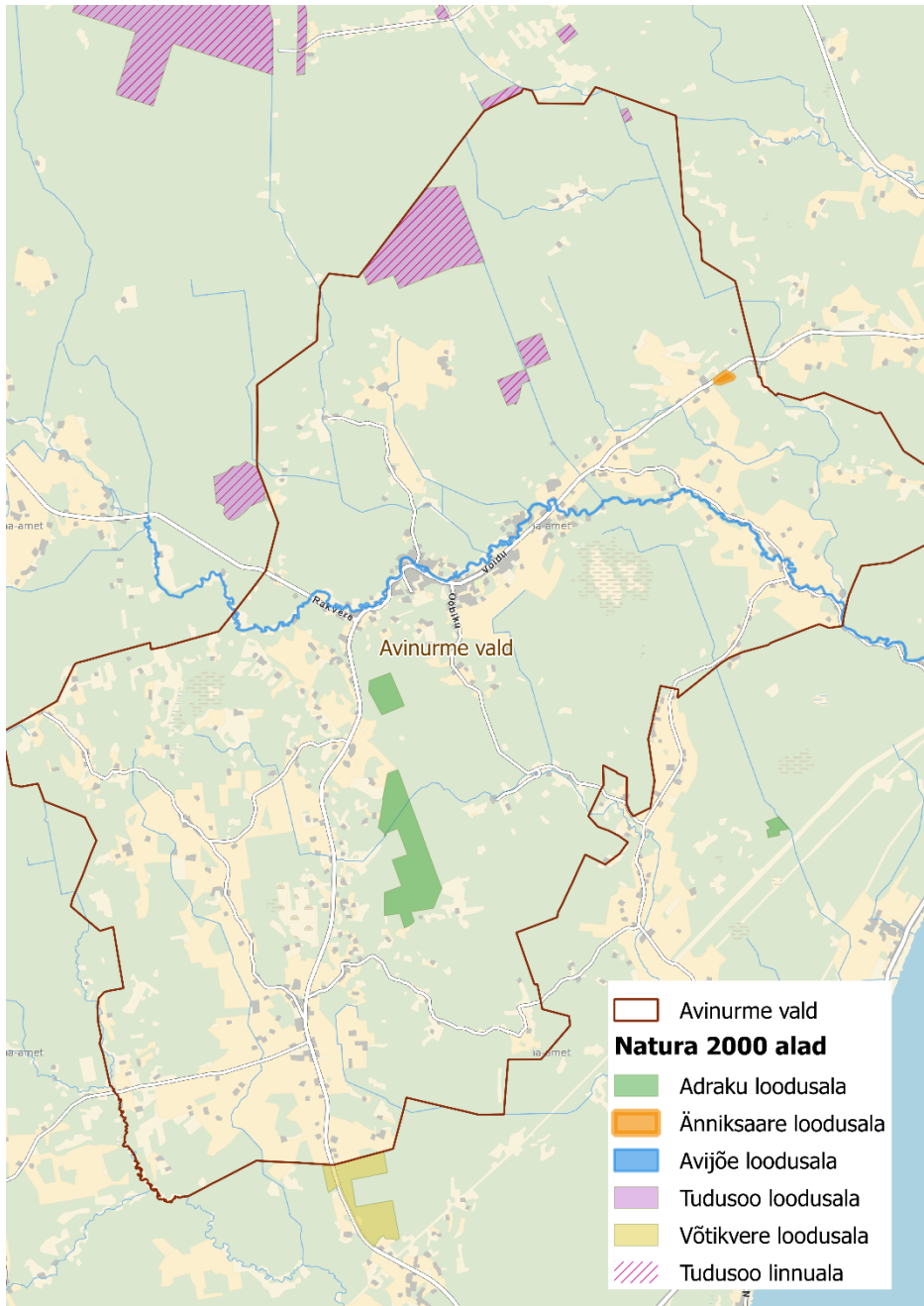
Joonis 8. Kaitstavate liikide elupaigad, kasvukohad ja püsielupaigad.

Üldplaneeringus kavandatava maakasutuse ja seatavate tingimuste osas on vajalik arvestada kaitstavate loodusobjektidega. Läbiviidava KSH protsessi raames hinnatakse üldplaneeringuga kavandatava võimalikku mõju kaitstavatele

loodusobjektidele. Mõju hindamises käsitletavat konkreetset objektid selguvad üldplaneeringu tööprotsessi käigus.

2.4.5. NATURA ALAD

Lisaks siseriiklikult kaitstavatele loodusobjektidele on Avinurme vallas ka rahvusvahelise kaitsealade võrgustiku, Natura 2000, alasid.

Joonis 9. Natura 2000 alad

Osaliselt või täielikult jääb Avinurme valla territooriumile 5 Natura 2000 loodusala:

- Adraku loodusala
- Avijõe loodusala
- Tudusoo loodusala

- Võtikvere loodusala
- Änniksaare loodusala

Natura linnualadest jääb osaliselt valla territooriumile 1 linnuala:

- Tudusoo linnuala

Avinurme valla üldplaneeringu KSH raames hinnatakse võimalikku mõju Natura 2000 võrgustiku aladele esmalt läbi eelhindamise protsessi. Eelhindamise etapis prognoositakse projekti või kava tõenäolist mõju Natura 2000 aladele, sh vajadusel koosmõjus teiste kavade või projektidega ning hinnatakse, kas on võimalik objektiivselt järeldada, et ebasoodne mõju on välistatud. **Vajadusel/võimalusel liigutakse edasi asjakohase hindamise etappi.** Seda juhul, kui eelhindamise läbiviimise tulemusena selguvad ebasoodsat mõju omavad detailsemad tegevused, mille kohta on piisavalt täpset informatsiooni mõju määratlemiseks ja hindamiseks.

3. SEOSSED ASJAKOHASTE PLANEERINGUTE JA ARENGUDOKUMENTIDEGA

Üleriigiline planeering Eesti 2030+

Üleriigilise planeeringu Eesti 2030+ eesmärgiks on Eesti ruumilise arengu suunamine kõige üldisemates küsimustes. Üleriigiline planeering annab üldised suunised maakonnaplaneeringute ja omavalitsuste üldplaneeringute koostamiseks.

Eesti 2030+ täpsustab ja arendab edasi varasemas üleriigilises planeeringus Eesti 2010 võetud ruumilise arengu suundi, hõlmates territoriaalselt ka merealasid ning käsitledes nii linnade kui maapiirkondade arengut. Peamine üleriigilises planeeringus võetud arengueesmärk on tagada elamisvõimalused Eesti igas asustatud paigas: kvaliteetne elukeskkond, head ja mugavad liikumisvõimalused ning varustatus oluliste taristutega.

Asustusstruktuuri arendamisel on peamisteks eesmärkideks olemasolevale asustusstruktuurile toetuva mitmekesise ja valikuvõimalusi pakuva elu- ja majanduskeskkonna kujundamine ning töökohtade, haridusasutuste ja mitmesuguste teenuste kättesaadavuse tagamine toimepiirkondade sisese ja omavahelise sidustamise kaudu.

Linnade arengu osas on visiooniks kompaktsed ning kvaliteetse linnaruumiga keskused, mis pakuvad oma toimepiirkonna elanikele heatasemelisi teenuseid, suurt lisandväärtust loovaid töökohti ja konkurentsivõimelist haridust. Linnade ja teiste suuremate asulate planeerimisel tuleb säilitada nende kompaktsus, tihendada sisestruktuuri, võtta taaskasutusele kasutusest väljalangenud alasid. Linnakeskustes tuleb keskenduda kvaliteetse, esteetiliselt ja arhitektuurselt nauditava ning tiheda teeninduskohtade võrgustikuga avaliku linnaruumi väljakujundamisele.

Maa-asulate elukeskkonna planeerimisel tuleb silmas pidada, et üha vähem sealseid inimesi on hõivatud tavapärases põllu- ja metsamajanduses. Tekkinud on palju teist tüüpi töökohti, nagu majutus-, toitlustus- ja turismiteenused, kaugtöö, erinevad ökotallid; aina rohkem töötajaid osaleb igapäevases tööalases pendelrändes linna ja maa vahel. Maal elavad inimesed on kokkuvõttes üha enam linnastunud – oma

mõtlemiselt, käitumiselt, tööhõivelt jne. Maapiirkondade planeerimisel peab seega arvestama uut tüüpi kogukondadega.

Pühasustuse alalhoidmiseks peab kõigis maakohtades olema aastaringselt sõidukõlblik avalik teedevõrk, võimalus liituda mõistliku hinna eest elektrivõrguga, kiire andmesidevõrguga ja saada joogivett. Inimene peab saama lähikonnast otstarbekal viisil esmatähtsaid teenuseid ning pääseda ühissõidukiga iga päev maakonnakeskusesse.

Ida-Viru maakonnaplaneering 2030+

Maakonnaplaneering on aluseks kohalike omavalitsuste üldplaneeringute koostamisel⁹.

Maakonnaplaneeringu peamiseks eesmärgiks on sisendi andmine kohalikul tasandil ruumilise arengu kavandamiseks, tuues samas tasakaalustatud arengu kontekstis välja olulised riikliku tasandi vajadused Ida-Viru maakonnas. Uue Ida-Viru maakonnaplaneeringu lahendusse on integreeritud varem koostatud teemaplaneeringud.

Uues maakonnaplaneeringus määratakse keskuste võrgustik ja toimepiirkonnad, põhimõtted teenuste ja töökohtade kättesaadavuse tagamiseks maakonnas.

Maakonnaplaneering esitab kokkuvõtlikult maakonna ruumilise arengu visiooni – pildi olukorrast, mida maakonnaplaneeringu elluviimisega soovitakse saavutada. Samuti esitab planeering ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused, millega tuleb arvestada üldplaneeringu koostamisel. Järgnevalt on toodud ruumilise arengu suundumused kokkuvõtvalt Avinurme valla kontekstis:

1. Maakonna ruumistruktuur põhineb toimival keskuste võrgustikul. Keskuste võrgustik tagab erinevates piirkondades juurdepääsu töökohtadele ja teenustele;
2. Jätkusuutlikku majanduskeskkonna arengut toetab kvaliteetne tehniline taristu:
 - 2.1. Ida-Virumaa eripärane, tugeva sekundaarsektori traditsiooniga majandusstruktuur toetub ida-lääne suunaliste transpordikoridoride ja logistikasõlmede tõhusale toimimisele;
 - 2.2. Tehniline taristu aitab kaasa kõrge lisandväärtusega teadmistemahuka majanduse arendamisele, mis põhineb traditsiooniliste harude kaasajastamisel ja uute tekkimisel;
 - 2.3. Maalistes piirkondades säilitatakse maakasutuse suunamisel paindlikkus, mis võimaldab areneda kohapealset elu säilitaval väikeettevõtlusel.
3. Maakonna elukvaliteedi tagavad loodus- ja kultuurikeskkonna väärtustamine:
 - 3.1. Maakonna rohevõrgustik täidab nii ökoloogilise võrgustiku kui elanike puhkepiirkonna rolli;
 - 3.2. Väärtuslikud maastikud ja maakonna erinevad kultuuriväärtused on nii atraktiivsed identiteedikandjad ja külastuskohad.

Maakonnaplaneeringus sõnastatud ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused ning konkreetsemalt väljatoodud tingimused teemavaldkondade lõikes on üldiseks suunanäitajaks Avinurme valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamisel ning planeeringulahenduse väljatöötamisel.

Kohaliku omavalitsuse tasandi planeeringud ja arengudokumendid

⁹ Maakonnaplaneering on käesoleva KSH väljatöötamise kavatsuse koostamise ajal järelevalve etapis.

Avinurme valla üldplaneering

Avinurme vallal on kehtiv üldplaneering, mis kehtestati Avinurme Vallavolikogu 14.11.1996.a otsusega nr 8. Üldplaneeringus on välja toodud territooriumi funktsionaalne tsoneerimine, maakasutuspiirangud ja -tingimused.

Avinurme valla üldplaneeringu ülevaatamise tulemusi fikseeriv vallavolikogu otsus kajastab, et valla areng on toimunud üldiselt planeeringukohaselt, kuid on ilmnunud mõningaid vajadusi üldplaneeringu kaasajastamiseks (nt maade munitsipaliseerimiseks).

Avinurme vallavolikogu algatas uue üldplaneeringu koostamise 22.09.2015 otsusega nr 68. Üldplaneeringu koostamisel lahendatakse planeerimisseaduse §75 nimetatud ülesanded, mis on olulised valla ruumilistest vajadustest ja planeeringu eesmärkidest lähtuvalt (planeerimisseaduse §75 lõige 2). Üldplaneeringuga lahendatavad ülesanded on toodud dokumendis "Avinurme valla üldplaneering. Lähteseisukohad".

Pärast uue üldplaneeringu kehtestamist kaotab varem koostatud Avinurme valla üldplaneering kehtetuks.

Avinurme valla arengukava 2013-2022

Arengukava annab ülevaate hetkeolukorrast, sõnastab visiooni ja strateegilised eesmärgid ning toob tegevusvaldkonniti välja ülesanded.

Avinurme valla arenguvision aastaks 2022:

Avinurme on meeldiva elukeskkonnaga, identiteeti väärtustavate elanikega ja innovatiivse ettevõtluskeskkonnaga vald, mis on ka noortele atraktiivne. Vallas tegutseb konkurentsivõimelist haridust pakkuv gümnaasium, kus on stabiilne õpilaste arv.

Avinurme vallavalitsuse missiooniks on:

Kindlustada elanikele, külastajatele, asutustele, ettevõtetele ja organisatsioonidele majanduslikult hea kasvupinnas, kultuuriliselt mitmekesine keskkond, keskhariduse omandamise võimalus Avinurmes ning sotsiaalne turvalisus koos meeldiva elu- ja looduskeskkonnaga.

Arengukavas sõnastatud strateegilised eesmärgid on:

1. Gümnaasiumi säilitamine aastaks 2022 koos õppekavade arendamisega, pakkudes seeläbi Avinurme valla ja lähivaldade õpilastele mitmekesisemaid õppimisvõimalusi. Luua erialaseid praktikavõimalusi kohalikes ettevõtetes läbi koostöö suurendamise.
2. Ettevõtluse arendamine Avinurmes läbi koostöö, puidutööstusklastri ja/või tehnopargi, uute ideede (sh. puidu mitmekesisema väärtustamise kaudu), muutudes seeläbi atraktiivseks investoritele.
3. Avinurme tutvustamine läbi kultuuri ja turismi, sidudes kohalike igapäevatöö ja üritused (sh. laad) identiteedi kasvatamisega.

Uus üldplaneering võtab arengukavas sätestatud arvesse ruumilise arengu põhimõtete kujundamisel ja maakasutuse juhtotstarvete määramisel, et võimaldada arengukavas sõnastatud strateegiliste eesmärkide täitmine.

Sektorarengukavadest on vallas koostatud **ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava** ja **jäätmekava**, koostamisel on **soojamajanduse arengukava**. Sektorarengukavade ülevaade on toodud peatükis 2.2.4. Teed ja tehniline taristu.

4. STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel vaadeldakse üldplaneeringu elluviimisega kaasnevaid mõjusid keskkonnale, et tagada laiemate keskkonnaaspektide arvestamine üldplaneeringu lahenduses ning saavutada tasakaalustatud ruumiline areng. Keskkonnamõjude laiapõhjalise hindamise kaasabil on eesmärgiks jõuda strateegilise arengudokumentini, mis arvestab Eestis aset leidvate sotsiaalsete protsessidega, samuti Avinurme valla, Ida-Viru maakonna ja Eesti Vabariigi strateegiliste arengudokumentidega. Üldplaneeringu elluviimisega kaasneb eeldatavasti positiivne mõju sotsiaalsele, majanduslikule ja looduskeskkonnale, mis on iseloomult pika-ajaline ja kaudne.

Üldplaneeringu ja KSH integreeritud protsessi käigus kujundatakse alternatiivsed planeeringulahendused ning nende seast valitakse sobivaim lahendus. Alternatiivide täpne sisu selgub protsessi käigus. Planeeringulahenduse väljatöötamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine on omavahel tihedalt seotud ning paralleelselt kulgevad protsessid.

Hindamise käigus täpsustatakse planeeringulahenduse võimaliku mõju iseloomu ja ulatust olulisemate üldplaneeringu eesmärkidega seonduvate keskkonnakomponentide lõikes. KSH käigus vaadeldakse üldplaneeringu lahenduse elluviimisega kaasnevaid mõjutusi:

- looduskeskkonnale, sh põhja- ja pinnavesi, väärtuslikud maastikud, väärtuslikud põllumajandusmaad, roheline võrgustik;
- tehiskeskkonnale, sh tehniline taristu, liikluskorraldus, jäätmemajandus, riigikaitselised vajadused;
- sotsiaalmajanduslikule keskkonnale, sh ettevõtluskeskkonnale, teenuste ja töökohtade kättesaadavusele ja inimese tervisele (müra, välisõhu kvaliteedi, võimaliku radooni ja mitteioniseeriva kiirguse ohu jm) raames;
- ajaloolis-kultuurilisele keskkonnale, sh erinevatele kultuuriväärtuslikele objektide ja aladele.

KSH aruandes kirjeldatakse keskkonnale avaldatava otsese ja kaudse, negatiivse ja positiivse mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust ja kestvust. Hindamise tulemusena tehakse ettepanekud negatiivse mõju vältimiseks ja/või leevendavate meetmete kasutamiseks kavandatava tegevuse elluviimisel. Hindamisel arvestatakse väljastpoolt planeeringuala tulenevate oluliste mõjudega ning mõjude kumuleerimisega. Töö käigus täpsustatakse ka piiriülese mõju esinemise võimalikkus, hetkeseisuga piiriülese mõju avaldumist ette näha ei ole. Üldplaneeringuga ei kavandata olulisi ruumilisi muutusi, mis põhjustaksid elanike tervisele avalduvate ohutegurite aktiveerumist.

Mõjude hindamisel lähtutakse nii keskkonnakomponendi kesksest lähenemisest (üldplaneeringu mõju keskkonnale) kui ka hinnatakse keskkonnast enesest tulenevaid mõjusid. Mõjude hindamise lähtekohaks on üldplaneeringu kui strateegilise ruumilise arengudokumendi iseloom – mõjude hindamisel püsitakse üldplaneeringu täpsusastmes ja keskendutakse teemadele, mida saab üldplaneeringuga reguleerida ning mis on konkreetse planeeringulahenduse puhul olulised.

Hindamisel kasutatakse keskkonnamõju strateegilise hindamise üldtunnustatud metoodikat, valides ning täpsustades töö käigus sobivaimad hindamismeetodeid vastavalt vajadusele. Eeldatavalt kasutatakse valdavalt kvalitatiivseid hindamismeetodeid (ekspertarvamused, konsultatsioonid jms), vajadusel kasutatakse ka hindamismaatrikseid, võtmetegurite kaalumist jne. Objektipõhist hindamist Avinurme valla üldplaneeringu KSH käigus tulenevalt üldplaneeringu kui strateegilise arengudokumendi iseloomust ei teostata. Samadel põhjustel ei kavandata KSH käigus ulatuslikke välitöid.

KSH ja üldplaneeringu koostamise käigus toimub planeeringualaga tutvumine, viiakse läbi tööseminare ning kasutatakse olemasolevaid planeeringute, uuringute, riiklike ja maakondlike sektorarengukavade ja muude allikate materjale. Töö teostamisel tehakse koostööd vallavalitsuse ametnike, kohalike elanike, planeerimisdokumendi koostajate ja keskkonnaekspertide vahel. Töö koostamisel võetakse arvesse avalikkuse ettepanekud ning tuuakse välja nendega arvestamise või mittearvestamise põhjendused.

Avinurme valla üldplaneeringu KSH raames hinnatakse võimalikku mõju Natura 2000 võrgustiku aladele esmalt läbi eelhindamise protsessi. Juhul, kui on ilmne, et üldplaneeringuga kavandatakse olulist keskkonnamõju avaldavat tegevust ja tegevuse üksikasjad on teada, viiakse läbi ka asjakohane hindamine. Asjakohane hindamine on tavapäraselt detailplaneerimise ja projekteerimise etapi käigus läbiviidav tegevus, mis eeldab, et kavandatu kohta on oluliselt rohkem informatsiooni kui vaid juhtotstarbekohased maakasutuspõhimõtted ja -tingimused. Sellist lähenemist toetab ka Keskkonnaameti ja Keskkonnaministeeriumi poolt tellitud juhendmaterjal "Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis". Juhendmaterjali järgi on asjakohane ehk sisuline hindamine tegevus, mille eesmärgiks on eelhindamise käigus tuvastatud Natura ala(de)le avalduva tõenäoliselt olulise negatiivse mõju detailne hindamine lähtudes ala kaitse-eesmärkidest, struktuurist ja funktsioonist ning Natura-ala kaitse-eesmärkide saavutamise tagamine kavandatavast tegevusest hoolimata.

5. KOOSTÖÖ JA KAASAMINE

Üldplaneeringu ja KSH koostamisse kaasatakse isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada või kes on avaldanud soovi olla koostamisse kaasatud. Samuti kaasatakse asutusi, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu. Huvitatud osapoolte seas on lisaks valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendava organisatsiooni kaudu ning planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused.

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu on esitatud (lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse koostamise hetkel) esitatud alljärgnevas tabelis.

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Teavitatakse kirjaga (Vastavalt Plans § 81 lg1; § 76 lg 1 ja 2)
Avinurme Vallavalitsus	Kohaliku arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	Üldplaneering koostatakse koostöös valitsusasutustega, eraldi kirjaga ei teavitata
Ida-Viru Maavalitsus	Maakonna tasandil avalike huvide kaitsja	Teavitatakse e-kirjaga
Riigimetsa Majandamise Keskus	Metsalooduse säilitamine ja loodussõbraliku turismiteenuse arendamine	Teavitatakse e-kirjaga
Muinsuskaitseamet	Arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	Teavitatakse e-kirjaga
Terviseameti Ida Talitus	Arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	Teavitatakse e-kirjaga
Keskkonnaamet	KSH järelevalvaja huvi ja funktsioon on tagada protsessi vastavus seaduse nõuetele	Teavitatakse e-kirjaga
Kaitseministeerium	Riigikaitseliste huvide esindaja	Teavitatakse e-kirjaga
Eesti Keskkonnaühenduste Koda	Keskkonnakaitse edendamine	Teavitatakse e-kirjaga
Planeeritava maa-ala ettevõtjad	Piirkonna majandusliku potentsiaali suurendamine	Kirjaga ei teavitata. Teavitatakse ajalehtedes ja Ametlikes Teadaannetes
Planeeritava maa-ala elanikud ja laiem avalikkus	On huvitatud maksimaalselt kõrge kvaliteediga elukeskkonnast	Kirjaga ei teavitata. Teavitatakse ajalehtedes ja Ametlikes Teadaannetes
Planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused	On huvitatud maksimaalselt kõrge kvaliteediga elukeskkonnast	Teavitatakse ajalehtedes ja Ametlikes Teadaannetes E-kirjaga teavitatakse suuremat arvu elanikke koondavaid ja aktiivses tegevuses olevaid MTÜ-d
Naaberomavalitsused	Arengu edendajad ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsjad	Teavitatakse e-kirjaga
Võrguettevõtjad	Teenuse pakkumine, sh teenusega seotud taristu rajamine	Teavitatakse e-kirjaga

KSH käigus asjaolude selgumisel võib mõjutatavate ja/või huvitatud isikute ja asutuste nimekiri täieneda.

6. KSH EELDATAV AJAKAVA

Üldplaneeringu ja KSH menetlemine toimub üheaegselt, mis võimaldab arvestada võimalikult suures ulatuses üldplaneeringu ellu viimisega kaasnevaid keskkonnamõjusid ja tagada seeläbi säästev ja tasakaalustatud ruumiline areng. Planeeringulahenduse lähteseisukohtade kujundamine, lahenduse koostamine ja avalikustamine toimuvad paralleelselt ja integreeritult KSH protsessiga, mistõttu on

kogu menetlusse üheaegselt kaasatud nii planeeringu koostaja kui KSH ekspert (töörühm).

Üldplaneeringu ja KSH protsess järgib järgmist orienteeruvat ajagraafikut:

Üldplaneeringu ja KSH etapp	Toimumise aeg/täitmine
Üldplaneeringu ja KSH algatamine	22.09.2015
I töökoosolek valla juhtgrupiga. Üldplaneeringu olemuse selgitus, üldistes eesmärkides kokkuleppimine, esialgsed seisukohad lahendatavate ülesannete osas	5.05.2016
Esialgsete lähteseisukohtade koondamine ja vallale menetlemiseks esitamine	Juuni algus 2016
Üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsuse koostamine	Juuni algus 2016
II töökoosolek töögrupiga – esialgsete lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse tutvustamine; valla väärtuste ja ruumilise arengu põhimõtete väljatöötamine ja kaardistamine	28.06.2016
Üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute küsimine planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutelt ja asutustelt (tähtaeg seisukoha esitamiseks antakse mitte vähem kui 30 päeva)	Juuli 2016
Laekunud ettepanekutele vastusseisukohtade väljatöötamine	August 2016
Üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse (koos esitatud ettepanekutega) avalikustamine veebilehel	September 2016
<i>Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu koostamine</i>	
III töökoosolek töögrupiga – eskiisi esialgse variandi läbiarutamine	September 2016
Üldplaneeringu ja KSH aruande koostamine	Detsember 2016
<i>Üldplaneeringu ja KSH aruande menetlus</i>	
Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avalikustamine (kestab vähemalt 30 päeva; sellele eelneb avalikust väljapanekust teatamine planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele ja asutustele hiljemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust)	Märts 2017
Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu (avalikust arutelust teavitatakse eelnevalt planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi hiljemalt 14 päeva enne avaliku arutelu algust)	Märts 2017
Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu täiendamine tulenevalt avalikustamise tulemustest	Aprill 2017
Üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamine ja arvamuse andmine (esitatakse kooskõlastamiseks planeerimisseaduse § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitatakse § 76 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest esitada üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta arvamust)	Juuni 2017

Üldplaneeringu ja KSH etapp	Toimumise aeg/täitmine
Üldplaneeringu vastuvõtmine vallavolikogu poolt	Juuni 2017
<i>Üldplaneeringu avalikustamine</i>	
Üldplaneeringu avalik väljapanek (kestab vähemalt 30 päeva; avalikust väljapanekust teavitatakse planeerimisseaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi hiljemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust)	August 2017
Üldplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu (avalikust arutelust teavitatakse käesoleva seaduse § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikuid ja asutusi hiljemalt 14 päeva enne avaliku arutelu algust)	August 2017
Üldplaneeringu esitamine heakskiitmiseks maavanemale	September 2017
Üldplaneeringu heakskiitmine (maavanem kiidab üldplaneeringu heaks või keeldub üldplaneeringu heakskiitmisest 60 päeva jooksul selle maavanemale esitamise arvestes. Põhjendatud juhul võib maavanem tähtaega pikendada 90 päevani)	Oktoober 2017
Üldplaneeringu kehtestamine vallavolikogu poolt	November 2017

7. KSH VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSE KOOSTANUD EKSPERDID JA STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAJA ANDMED

Üldplaneeringu koostamise korraldaja on:

Avinurme Vallavalitsus

Võidu 9, Avinurme alevik

42101 Ida-Virumaa

tel. +372 339 7431

e-post: avinurme@avinurme.ee

Üldplaneeringu konsultant ja KSH koostaja on:

Hendrikson&Ko OÜ

Raekoja plats 8

51004 Tartu

Lennuki 22

10145 Tallinn

e-post: hendrikson@hendrikson.ee

Töörühm

Üldplaneeringu osakonna juhataja, KSH juhtekspert	Pille Metspalu
KSH juhtekspert, Natura alad	Riin Kutsar
Juhtiv planeerimisspetsialist, sotsiaalmajanduslikud mõjud	Ann Ideon
Looduskeskkonna spetsialist, müra	Veiko Kärbla
Looduskeskkonna spetsialist, põhja- ja pinnavesi	Tõnn Tuvikene
Looduskeskkonna spetsialist, loomastik	Kaile Peet
Kartograaf	Jaanus Padrik

Töörühma koosseisu võidakse töö käigus vajadusel täiendada.

KSH juhtekspert Pille Metspalu omab keskkonnamõju strateegilise hindamise õigust (vastavalt KeHJS § 34 lg 4), sest:

- on omandanud kõrghariduse inimgeograafias (sh ruumiline planeerimine ja keskkonnakorraldus) Tartu Ülikoolis. Omab teadusmagistri kraadi inimgeograafias;
- omab planeerimis- ja arendusalast kogemust alates aastast 1999, planeeringute keskkonnamõju strateegilise hindamisega tegelenud alates aastast 2005;
- õpingud Tartu Ülikoolis sisaldasid keskkonnamõju hindamisalast koolitust 60 tunni ulatuses;
- on läbinud juhtimisalase koolituse vähemalt 60 tunni mahus ja omab vähemalt rohkem kahe projekti juhtimise kogemust;
- ekspert tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seotud õigusakte.

KSH juhtekspert Riin Kutsar omab keskkonnamõju strateegilise hindamise õigust (vastavalt KeHJS § 34 lg 4), sest:

- on omandanud kõrghariduse keskkonnatehnoloogia erialal Tartu Ülikoolis, lisaks omab Tartu Ülikooli majandusteaduse rakendusõppe tunnistust;
- omab planeeringute keskkonnamõju strateegilise hindamise kogemust alates aastast 2005 ning osalenud erineva suurusega KMH ja KSH projektis nii eksperdi kui projektijuhi funktsioonis;
- õpingud Tartu Ülikoolis sisaldasid keskkonnamõju hindamisalast koolitust rohkem kui 60 tunni ulatuses;
- on läbinud juhtimisalase koolituse vähemalt 60 tunni mahus ja omab vähemalt rohkem kahe projekti juhtimise kogemust;
- ekspert tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seotud õigusakte.

8. ÜLDPLANEERINGU JA KSH-GA SEOTUD ISIKUTE JA ASUTUSTE ETTEPANEKUD

Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse osas esitatud ettepanekud (suvi, 2016):

IDA-VIRU MAAVALITSUS

Avinurme Vallavalitsus
avinurme@avinurme.ee

Teie: 07.07.2016 nr 3-2.1/172

Meie: 19.07.2016 nr 12-2/2016/3687-2

Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtadest

Teeme järgmised ettepanekud:

1. 2003. aastal kehtestati teemaplaneering „Ida-Virumaa asustust ja maakasutust suunavad keskkonningimused“, millega määrati Avinurme valla kolme väärtmaastiku rakenduslikud soovitused.

- Avinurme-Maetsma väärtuslik maastik
- Vadi väärtuslik maastik
- Ulvi-Adraku-Laekannu väärtuslik maastik

Soovime üldplaneeringus käsitleda seda teemat ja anda hinnang omal ajal koostatud lahendusele.

2. Milliseid riiklikke ja omavalitsuslikke meetmeid tuleks täiustada või täiendavalt rakendada, et Avinurme kui piirkondliku tõmbekeskuse potentsiaal kasvaks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Andres Noormägi
maavanem

Tiit Toos
+372 332 1263 tiit.toos@ida-viru.maavalitsus.ee

KAITSEMINISTEERIUM

Avinurme Vallavalitsus
Võidu 9
42101 Avinurme
avinurme@avinurme.ee

Teie 07.07.2016 nr 3-2.1/172

Meie 20.07.2016 nr 12.1-1/16/3134

**Avinurme valla üldplaneeringu ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
lähteseisukoht**

Täname Teid Avinurme valla üldplaneeringu menetlusele kaasamise eest. Avinurme valla üldplaneeringus on oluline käsitleda ja kajastada järgmisi riigikaitsealisi asjaolusid.

1. Avinurme vallas Paadenurme külas asub riigikaitsealine ehitise **Muru lasketiir** (katastritunnus 16401:001:0097), millel on **piiranguvöönd 2 km kinnistu välispiirist**. Piiranguvöönd on kehtestatud ehitusseadustiku § 120 lg 2 alusel ning kaitseministri 26.06.2015 määruses nr 16 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/128062015014>), mille § 3 lõige 4 sätestab, et riigikaitsealiste ehitiste piiranguvöönd ja piiranguvööndi ulatus täpsustatakse üldplaneeringus või määratakse üldplaneeringus. Seega palume Muru lasketiiru ja selle piiranguvööndit käsitleda nii üldplaneeringu seletuskirjas kui ka kaardil. Piiranguvööndi kohta oleme valmis Teile saatma kaardikihi meilitsi.

Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kõik riigikaitsealise ehitise piiranguvööndisse jäävad ja ulatuvad planeeringud ning projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis. Piiranguvööndi laius on linnades, alevites ja alevikes 300 meetrit, külates 2000 meetrit. Piiranguvööndi ulatust tuleb mõõta riigikaitsealise kinnisasja välispiirjoonest. Lasketiiru piiranguvööndisse ei ole võimaliku määra leviku tõttu soovitatav rajada müratundlikke hooneid (nt elamuid, puhkeotstarbelisi hooneid jms).

2. Peale piiranguvööndi on Muru lasketiiril ka ohuala. Ohuala on ala, mille piires relva kuul vms võib tavalistes lasketingimustes lennata, tabada märki, rikošettida jne. Ohualas laskmise ajal kõrvaliste isikute juurdepääs alale tõkestatud ja keelatud, kuna seal viibimine võib olla eluohtlik (vt ka kaitseministri 28.12.2010 määrust nr 26 „Kaitseväge ja Kaitseliidu harjutusväljale ja lasketiirule esitatavad nõuded ja kasutamise kord“). Ajal, mil lasketiirus laskeväljaõpet ei toimu, ei ole ohuala territooriumile ligipääs piiratud ega keelatud, kuid õppuste ajal on lasketiiru ohualale ligipääsu piiramine isikute elu ja ohutuse jaoks ülioluline.

3. Üldplaneeringus võib käsitleda Kaitseliidu Alutaguse malevat, kelle territoriaalses või funktsionaalses vastutuspiirkonnas on ülesanne korraldada liikmete sõjalist väljaõpet ja tagada liikmete valmisolek täita allüksuse ülesandeid. Samuti on Kaitseliidu eesmärk panustada

Sakala 1 / 15094 Tallinn / 717 0022 / kantsleil@kaitseministeerium.ee / www.kaitseministeerium.ee
Registrikood 70004502

kogukondlikku tegevusse ja tõsta nii elanikkonna aktiivsust kui ka suurendada piirkonna turvalisust. Avinurme valla territooriumil tegutseb Avinurme malevkond, mille tegevuskeskus asub Avinurme alevikus.

4. Peale eeltoodu on Kaitseministeeriumil üldtingimused, mida üldplaneeringu koostamisel arvestada ja mida oleme palunud käsitleda nii maakonnaplaneeringutes kui ka üldplaneeringutes:

a) **Tuulegeneraatorid ja tuulepargid.** Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada mistahes kõrgusega tuulegeneraatorite, üksiktuulikute ja tuuleparkide planeeringud, ehitusprojektid, projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis. Ida-Viru maakonnas, sh Avinurme vallas ei ole võimalik püstitada igasuguse kõrguse, tüübi ja asukohaga tuuliku. Seetõttu on oluline üldplaneeringusse kirjutada, et kavandatava tuulegeneraatori täpsest asukohast sõltuvalt võib olla tuuliku püstitamine võimatu või selle kõrgus võib olla piiratud. Üldplaneeringus tuleb rõhutada, et Kaitseministeeriumiga peab koostööd alustama juba enne tuulegeneraatori, üksiktuuliku ja/või tuulepargi arendamise alustamist.

b) **Kõrged ehitised.** Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kogu vallas kõigi üle 28 m kõrguste ehitiste planeeringud, projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis.

c) **Kaitseväge ja Kaitseliidu väljaspool harjutusvälju asuvad väljaõppealad (taktikaalad).** Kaitseväge ja Kaitseliit kasutavad metsaalasid riigikaitse väljaoõppe korraldamiseks. Väljaoõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada teatud müra leviku ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega. (Metsaseadus § 36.)

5. Palume Teil Avinurme valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise huvitatud osapoolte hulka lisada ka Kaitseministeeriumi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Nele Loorents
Hangete osakonna juhataja
kaitseinvesteeringute asekancleri ülesannetes

Sirje Tomiste 717 0243, 5304 7714
sirje.tomiste@kaitseministeerium.ee

PÕLLUMAJANDUSAMET

Aivar Saarela
Avinurme Vallavalitsus
avinurme@avinurme.ee

Teie: 07.07.2016 nr 3-2.1/172

Meie: 29.07.2016 nr 14-18/1118-1

Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtadest

Austatud hr Saarela

Küsisite Põllumajandusameti (PMA) Ida-Viru keskuselt arvamusi ja ettepanekuid Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse osas.

Avinurme valla territooriumile jääb 9072,5 hektarit maaparandussüsteemide kuivendusvõrku ning 115,7 km maaparandussüsteemide eesvoole. Lisaks on valla maa-alal 7 riigi poolt korrashoitavat maaparandussüsteemide ühiseesvoolu kogupikkusega 33,4 km.

PMA Ida-Viru keskus on seisukohal, et planeeringus tuleks käsitleda maakasutus- ja ehituspõhimõtteid maaparandussüsteemi maa-alal lähtudes maaparandusseadusest (§ 47 lg 1 ja § 48 lg 1).

Üldplaneeringu kaardile tuleks kanda maaparandussüsteemide maa-alad. Ajakohaseimat digitaalset kaardimaterjali maaparandussüsteemide paiknemise kohta saab PMA Ida-Viru keskusest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Raigo Kuldmaa
Ida-Viru keskuse peaspetsialist
keskuse juhataja asetäitja ülesannetes

tel 336 6762, raigo.kuldmaa@pma.agri.ee

Viru 5a / 41589 Jõhvi / Ida-Viru maakond / 336 6760 , 336 6762 / idaviru@pma.agri.ee / www.pma.agri.ee
Registrikood 70000071

TERVISEAMET
IDA TALITUS
EASTERN SERVICE OF THE HEALTH BOARD

Avinurme Vallavalitsus
Võidu 9
Avinurme alevik
42101 Avinurme vald
Ida-Virumaa
avinurme@avinurme.ee

Teie 07.07.2016 nr 3-2.1/172

Meie 02.08.2016 nr 9.3-1/4888

**Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtade
ja keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsuse kohta**

Saatsite Terviseameti Ida talitusele (edaspidi amet) kirja, milles küsisite Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse osas ameti pädevusvaldkonnast lähtudes ettepanekuid. Samuti soovisite hinnangut keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuses asjakohasuse ja piisavuse kohta.

Amet saatis 19.11.2015 Avinurme Vallavalitsusele kirja nr 9.3-1/6488, milles juhtis tähelepanu probleemidele, mis on seotud inimeste tervisele ohutu elukeskkonna tagamise, elukeskkonnaga seonduvate tervisehäirete ja haiguste vältimisega ning millega tuleks arvestada Avinurme valla üldplaneeringu koostamisel.

Teie poolt 07.07.2016 saadetud dokumentides ei ole välja toodud kõiki ameti 19.11.2015 kirjas nr 9.3-1/6488 esitatud ettepanekuid (ohutegurid nagu vibratsioon, õhusaaste, radoon, mitteioniseeriv kiirgus, tööstusmüra). Avinurme valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus tuleks arvestada ka nende ohuteguritega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Olga Smolina
direktor

Liisu Tamm
337 5221 liisu.tamm@terviseamet.ee

Kalevi 10 Tel + 372 337 5214
30322 Kohtla-Järve Faks + 372 337 5215
www.terviseamet.ee e-post: ida@terviseamet.ee
Registrikood 70008799

Lääne-Virumaa esindus: F. R. Kreutzwaldi 5, Rakvere tel 325 4158
Narva esindus: Malmi 5a, Narva tel 332 7170

Avinurme Külavanemate Koja

Töökoosoleku protokoll väljavõte

20.07.2016

Päevakord:

2. Avinurme valla detailplaneeringu täiendamisest ja muudest külamuredest.

p.2 otsus:

Esitada järgmised ettepanekud:

1. Laekannu ja Adraku tee tolmuvaaks
2. Remontida Laekannu -Saare tee või nõuda seda metsaomanikelt(1 koolikäiv laps)
3. Toetada Adraku küla Rosarite perekonna kodutee remonti(4 last peres)
4. Toetada Adraku küla Ummetsa-Taavi Rattiste ja Ethel Kreisbergi kodutee remonti (3 last peres)
5. Korrastada Ulvi koolimaja juurde viiva tee truup
6. Ulvi laululava remontida
7. Vadil vajab uuendamist mänguväljak, kõlakoda . Olemasoleva projekti järgi on vaja ehitada ait ja tünnide väljak.
8. Korrastada-remontida Asta Kristmani kodutee, ehitada teetruup Kaja Kaldma ja perekond Kaaramaa koduteele.
9. Noor pere on huvitatud nn. Bergi majast(puudub elektivarustus ja tee)- maja asub endise Savarmu farmi lähedal.
10. Lõpetada perekond Läänemetsade kodutee remont.
11. Laekannus maakonnaliini lõpp-peatusesse paigaldada päikesepatareiga valgustus.
12. Laekannus nn Jaapra kurvi ohutus- lõigata täisnurkne kurv kaarjaks(nähtavus täiesti puudub Rohtmetsa pere kuuseheki tõttu)
13. Laekannu, Rajametsa, Kaevussaare, Västriku, Tõnusaare –puudub korralik ! telefonilevi ning Internet on olematu.

Koosolekut juhatas /Krista Pedak/

Protokollis /Terje Ilves/

Protokoll väljavõte edastatud 02.08 digiaallkirjaga vallavanemale ja volikogu esimehele.

Lp Aivar Saarela
Avinurme vallavalitsus
Võidu tn. 9
42101 Ida-Virumaa

Teie 11.07.2016 nr 3-2.1/172
Meie 09.08.2016 nr 11-4/2016/623-2

Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse osas ettepanekute küsimine.

Lugupeetud Aivar Saarela

Edastame meile praegu teada olevate olemasolevate objektide asukohad Avinurme vallas, mida tuleks üldplaneeringu koostamisel arvesse võtta. Kirjaga edastame olemasolevate liinide *shape* failid (Lisa 1), mis võimaldab olemasoleva taristu kanda maakonna vektorkaardile.

Olemasolev 330 kV võrk Avinurme vallas:

Liini_kood	Pinge	Liini_tüüp	Nimetus
L356	330	Õhuliin	Eesti – Paide

Võrgu perspektiivid aastani 2030 ja edasi:

Kehtiv Eesti elektrivõrgu arengukava ei näe põhivõrgu arenguid Avinurme vallas 2030 horisondis.

Vastavalt koostatavale Jõgeva maakonnaplaneeringule jaotusvõrgu ettevõtja „Elektrilevi OÜ“ näeb Mustvee – Avinurme 35 kV liini üleviimist 110 kV pingele (tuleb täpsustada Elektrilevi OÜ-lt).

Planeeringu koostamisel tuleks arvestada, et kaardil kujutatakse õhuliini trassi kui joonobjekti, aga elektriohutusest tulenevalt on piiratud tegutseda õhuliini kaitsevööndis. Kaitsevöönd on erinevaid elektripaigaldisi ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamiseks on kitsendatud selle ala kasutamisevõimalusi, kusjuures kaitsevööndi ulatus sõltub elektripaigaldise pingest. Õhuliini kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mida piiravad mõlemal pool piki liini telge paiknevad mõttelised vertikaaltasandid, ning mille ulatus mõlemal pool liini telge on:

- 35 kV ja 110 kV pingega liinide korral 25 meetrit (liinikoridor 50 m);
- 330 kV pingega liinide korral 40 meetrit (liinikoridor 80 m).

Maakaabelliini kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 meetri kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Lisa 1 - Olemasolev elektrivõrk Avinurme vallas (*.zip formaadis pakitud *shape* failid)

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Oleg Tšernobrovkin
Energiasüsteemi planeerimise talituse juhataja

Ilja Matjas
71 51 240

PÄÄSTEAMET

Avinurme Vallavalitsus
avinurme@avinurme.ee

Teie: 11.07.2016 e-post

Meie: 10.08.2016 nr 7.2-3.3/15052-2

Vastus taotlusele

12.07.2016 esitas Avinurme Vallavalitsus Päästeameti Ida päästeskusele arvamuse avaldamiseks „Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohad ning KSH kavatsuse eelnõu“.

Teatame, et vaatasime läbi Teie poolt esitatud dokumendid „Avinurme valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise“ ja „Avinurme valla üldplaneeringu. Lähteseisukohad“ ning meil uued ettepanekud puuduvad. Meie jaoks oluline teema nagu tuletõrje veevarustust on dokumentides käsitletud ning nende tekkimise peale on mõeldud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Jürgen Proosväli
Juhtivinspektor
Ohutusjärelvalve büroo
Ehituskontrolli teenus
Ida päästeskus
Päästeamet

+372 3391 914
jyrgen.proosvali@rescue.ee

Planeeringu algatamise järgselt esitatud ettepanekud (sügis 2015):**PÄÄSTEAMET**

Aivar Saarela
Avinurme Vallavalitsus
Võidu tn 9
42101 Avinurme vald
Eesti

Teie: 21.10.15 nr 7-1.5/787

Meie: 12.11.15 nr 7.3-2.3/19546-2

Avinurme valla üldplaneeringu koostamisest ja keskkonnamõju hindamise algatamisest

Austatud härra Aivar Saarela

Päästeameti Ida päästekeskus pöörab tähelepanu järgmistele lähtetingimustele ja üldplaneeringus eritähelepanu vajavatele aspektidele:

- KSH-ga tuleb hinnata vahetut või kaudset mõju inimese elule, tervisele ja tildisele turvalisusele (alus: Riigikohtu otsus 28.02.2007 kohtuasi 3-3-1-86-06). KSH koostamisel peab hindama olemasolevat olukorda, selgitama välja riskid ning nende elimineerimise võimalused või alternatiivsed lähenemised. Kajastada tuleb kõik võimalikud ennetus- ja leevendusmeetmed. Kindlasti tuleb KSH analüüsi tulemusi kasutada üldplaneeringu (ja ka järgnevate detailplaneeringute) koostamisel.
- KSH raames tuleb vaadata ka võimalike kumulatiivseid mõjusid.
- Üldplaneeringu koostamisel võtta arvesse regionaalsed riskianalüüsid (alus: Planeerimisseadus §11 lg1). Riskianalüüsid lisatud kirjale.
- Soovitame antud üldplaneeringu koostamisel pöörata tähelepanu piirkonna tulekustutusveega varustamisele. Vajalik on kaardistada olemasolevad veevõtukohtad (sh hüdrandid), lisada need kaardile ning tagada päästetehnika juurdepääs.

- Päästeameti Ida päästekeskuse kriisireguleerimise büroo soovib olla kaasatud planeeringu koostamise protsessi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ailar Holzmänn

keskuse juht

Päästeameti Ida päästekeskus

Lisa:

1. Regionaalsete riskianalüüside kokkuvõte
2. Regionaalne riskianalüüs „Üleujutus tiheasustusalal“
3. Regionaalne riskianalüüs „Ulatuslik metsa- või maastikutulekahju“
4. Regionaalne riskianalüüs „Raskete tagajärgedega torm“
5. Regionaalne riskianalüüs „Tulekahju, plahvatus või varing, mille tagajärjel saab vigastada palju inimesi“

Viktor Siverin

+372 5248258

viktor.siverin@rescue.ee

2 (2)

KESKKONNAAMET

Aivar Saarela
Avinurme Vallavalitsus
avinurme@avinurme.ee

Teie 21.10.2015 nr 7-1.5/787

Meie 16.11.2015 nr V 6-8/15/23762-2

**Avinurme valla üldplaneeringu koostamisest ja
keskkonnamõju hindamise algatamisest**

Austatud Aivar Saarela

Esitasite Keskkonnaametile 21.10.2015 kirjaga nr 7-1.5/787 teate Avinurme valla üldplaneeringu (edaspidi nimetatud üldplaneering) koostamisest ja keskkonnamõju hindamise algatamisest (edaspidi nimetatud KSH).

Keskkonnaamet on tutvunud esitatud materjalidega. Palume kohalikul omavalitsusel üldplaneeringu menetlemisel kaaluda ka teiste temade käsitlemist, mis on välja toodud kehtivas planeerimisseaduses § 75, sh ka alljärgnevad:

1. Täpsustada üldplaneeringus rohevõrgustiku paiknemist. Soovitame rohevõrgustiku täpsustamiseks kaasata loomastikuekspertid, et maksimaalselt tagada planeeringusse kantava rohevõrgustiku toimimine ning rändeteede ja koridoride vajadusele ja tegelikkusele vastavus. Rõhutame vajadust tagada rohevõrgustiku toimimine naaberomavalitsuste üldplaneeringute kohaselt kavandatud rohevõrgustikega. Joonobjektidega läbistatud kohtades tuleb vajadusel esitada rohekoridori toimimist tagavad meetmed.
2. Peame oluliseks leida leevendusmeetmed, et tagada rohevõrgustiku võimalikult optimaalne kasutamine.
3. Koostada nimekiri ja kaart kaitsealustest objektidest Avinurme valla territooriumil. Siinkohal juhime tähelepanu, et looduskaitseaduse § 53 lg 1 alusel on I ja II kaitsekategooria liigi isendi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites keelatud.
4. Tähelepanu pöörata ka kalda kaitse vöönditele (sh ka maaparanduse eesvoolud) ning eriliselt ehituskeeluvööndisse kavandatud tegevuste osas.

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee /
www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Palume kanda üldplaneeringusse looduskaitseadusest tulenevate ehituskeeluvööndi erandina rakendavad perspektiivsed tegevused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaak Jürgenson
juhataja
Viru regioon

Janar Aleksandrov 51 24 731
Janar.Aleksandrov@keskkonnaamet.ee

Irina Sõtšova +372 3572614
Irina.sotsova@keskkonnaamet.ee

MAANTEEAMET

Avinurme Vallavalitsus
Võidu 9
42101 Ida-Virumaa
avinurme@avinurme.ee

Teie 21.10.2015 nr 7-1.5/787

Meie 18.11.15 nr 15-2/15-00700/192

Avinurme valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju hindamise algatamine

Olete teavitanud Maanteeametit Avinurme valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest Avinurme Vallavalitsuse 22.09.2015 otsusega nr 68.

Võttes aluseks planeerimisseaduse, ehitusseadustiku (edaspidi EhS) ja Maanteeameti põhimääruse, esitab Maanteeamet **lähteseisukohad ja ettepanekud** Avinurme valla üldplaneeringu (edaspidi planeeringu) teedevõrgu kujundamiseks ning liikluskorralduse ja KSH programmi eelnõu koostamiseks allpool toodud üldistel põhimõtetel:

1. Planeeringus käsitleda riigiteede kaitsevööndi laiused EhS § 71 alusel ja kaitsevööndis kehtivad piirangud EhS § 70 ja § 72 alusel.
2. Planeeringu seletavas osas märkida, et riigiteede kaitsevööndisse üldjuhul hooneid mitte planeerida. Vastavalt EhS § 70 lg 3 võib ehitiste kavandamisel kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kalduda ainult Maanteeameti nõusolekul eeldusega, et kavandatu ei ohusta ehitist (riigiteed) või selle korra kohast kasutamist.
3. Määrata planeeritava alal paiknevate olevate riigiteede koridoride laiuseks 20 m mõlemale poole tee teljest seoses vajadusega perspektiivseks riigiteede rekonstrueerimiseks (ristmike ümberehitus, teede laiendamine, kraavide rajamine, lisaradade ehitus, jalgratta- ja jalgteede rajamine riigitee kõrvale jne) lähtudes EhS § 97 lg 1 ning planeerimisseaduse § 75 lg 1. Nimetatud koridoris näha ette ehitusseadustiku lisa 1 alusel ehitusloakohustusega ehitiste ehitusteatistele või projektidele Maanteeameti seisukoha küsimine või nõusoleku taotlemine. Selgituseks, et ehitusloa kohustusega ehitiste osas tuleb tee kaitsevööndis taotleda Maanteeameti nõusolek vastavalt EhS § 70 lg 3.
4. Teedevõrgu ja selle liikluskorralduse planeerimisel (sh uute ristumiskohtade ning jalgratta- ja jalgteede kavandamisel) lähtuda majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määrusega nr 106 vastu võetud „Tee projekteerimise normide“ lisast „Maantee projekteenimisnormid“. Märkida, et eeltooduga arvestamine loob võimaluse kohalikul omavalitsustel täita kohaliku omavalitsuse korralduse seadus § 6 lg 1 toodud põhimõtet ning tagada juurdepääs avalikult kasutatavatele teedele sh riigiteedele.
5. Arendustegevusega seotud juurdepääsude planeerimisel arvestada arendusest avalduva mõjuga olemasolevale riigiteede võrgule sh liiklusohutusele alltoodud üldpõhimõtetel:

5.1. Lahendada arendusalade juurdepääsud riigiteelt ühe ühise ristumiskohana so juurdepääsud koondada planeeringuala siseseks kogujateeks. Juurdepääsude

Pärnu mnt 463a / 10916 Tallinn / 611 9300 / info@mnt.ee / www.mnt.ee
Registrikood 70001490

- kavandamisel lähtuda tee funktsiooniga seotud põhimõttest, et kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee so madalama klassi tee. Kindlasti tuleb planeerimisel vältida kohaliku liikluse suunamist transiitliiklusega teele.
- 5.2. Liiklusele olulist mõju avaldavate arenduste (nt kaubanduskeskused jne) kavandamisel tuleb vältida nende planeerimist keskuse tegevusalast väljapoole, mis toob kaasa pendelliikluse.
 - 5.3. Väljaspool tiheasustusala tuleb vältida asustuse planeerimist kitsa ribana piki riigiteed sh riigitee erinevatele pooltele, mis toob kaasa vajaduse pidevaks riigitee ületamiseks.
6. Kohalikul omavalitsusel palume korraldada olemasolevate eratee(de) avaliku kasutuse määramine, transpordimaa planeerimine ja teeregistrisse kandmine vastavalt ehitusseadustikule, et tagada juurdepääs planeeringualadele ja nendega külgnevatele kinnistutele.
 7. Planeeringu seletuskirjas käsitleda parkimise korraldamise põhimõtteid. Avaliku kasutusega alade planeerimisel (puhkealad, supluskohad jm) tuleb lahendada parkimine väljaspool riigiteed soovitatavalt kavandatuga samale poole teed liiklejate ohutuse tagamiseks. Parkimiskohtade arv tuleb määrata parkimismäärade alusel.
 8. Planeerimisel vältida müra- ja saastetundliku arenduse kavandamist riigiteega külgnevale alale. Juhul, kui riigiteega külgneval alal siiski kavandatakse müra- ja saastetundlik arendustegevus, tuleb arendajal tarvitusele võtta ning finantseerida liiklusest tuleneva müra jm kahjuliku mõju leevendavad meetmed. Nimetatud kohustus peab olema käsitletud eelnimetatud arenduste maakasutuse-, ehitus- ja projekteerimistingimustes.
 9. Tehnovõrkude koridoride planeerimisel tuleb vältida nende kavandamist riigitee transpordimaale, mis on vajalik eelkõige tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste paigutamiseks. Lisaks tuleb arvestada riigiteede alusel maal ja kaitsevööndis „Maantee projekterimismäär“ ptk 8 „Tehnovõrgud“ esitatud nõuetega ning tehnovõrkude ja -rajatiste paigaldamist käsitlevad planeeringud, projekteerimistingimused ja projektid kooskõlastada Maanteeametiga.
 10. Juhime tähelepanu riigitee lähedusse planeeritavatele ükskõik mis otstarbega mastidele, mille kaugus riigitee muldkehast peab olema vähemalt võrdne selle posti või masti kõrgusega võttes aluseks majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määrus nr 106 vastu võetud „Tee projekterimise määr“ lisa „Maantee projekterimismäär“ p 8.2. „Õhuliinide paigutamine“ lg 2. Tuuliku puhul tuleb masti kõrgusele lisada tiiviku laba pikkus. Eeltoodust tulenevalt, palume planeeringu seletuskirja lisada tingimus, et riigiteega külgneval alal (sh väljaspool tee kaitsevööndit) kooskõlastada kõrgemate kui 30 m rajatiste planeeringud, projekteerimistingimused ja ehitusprojektid Maanteeametiga.
 11. Seletuskirjas kasutada Riikliku teeregistri (<http://teeregister.ee/>) põhiseid teede nimetusi ning numbreid.

KSH programmi eelnõu koostamisel on vajalik arvestada järgnevaga:

1. Riigiteedega seonduva käsitlemisel lähtuda Vabariigi Valitsus 16.10.2013.a.korraldusega nr 448 vastu võetud „Riigimaantee teehoiukava aastateks 2014-2020“ <http://www.mkm.ee/riigimaantee-teehoiukava-aastateks-2014-2020/>, kus on selgitatud konkreetsed tegevused ja vahendid;
2. Käsitleda mh liiklusest tingitud keskkonnamüra ja tekkiva tolmu vähendamist, viidates Vabariigi Valitsuse 16.10.2013.a. korraldusega nr 448 vastu võetud „Riigimaantee teehoiukava 2014-2020“-le, sest selles määratakse konkreetsed tegevused ja ka vahendid.

Maanteeamet rakendab põhimõtet, mille kohaselt amet ei võta kohustusi müranormtasemete tagamisel uutel planeeritavatel aladel, see on arendaja kohustus.

3. Hinnata maakasutuse ja teedevõrgu kavandamisel avalduvat mõju liiklusohutusele, vastavalt EL direktiivi 2008/96 artiklile 3.

Palume planeeringus kajastada kõik eeltoodud punktid ja esitada see Maanteeametile kooskõlastamiseks info@mmt.ee.

Märgime, et oleme valmis tegema koostööd planeeringu koostamisel ning oleme valmis selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud lähteseisukohti ning ettepanekuid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Leiten

planeeringute menetlemise talituse juhataja

Marge Kelgo 630 4860

Marge.Kelgo@mmt.ee

Merike Jonsaar 611 9375

Merike.Jonsaar@mmt.ee

**TERVISEAMET
IDA TALITUS
EASTERN SERVICE OF THE HEALTH BOARD**

Avinurme Vallavalitsus
Võidu 9
Avinurme alevik
42101 Avinurme vald
Ida-Virumaa
avinurme@avinurme.ee

Teie 21.10.2015 nr 7-1.5/787

Meie 19.11.2015 nr 9.3-1/6488

**Avinurme valla üldplaneeringu koostamise ja
keskkonnamõju hindamise algatamisest**

Saatsite Terviseameti Ida talitusele (edaspidi amet) kirja, millega soovisite ameti lähtetingimusi või üldplaneeringu eritähelepanu vajavaid aspekte.

Juhime teie tähelepanu probleemidele, mis on seotud inimeste tervisele ohutu elukeskkonna tagamise, elukeskkonnaga seonduvate tervisehäirete ja haiguste vältimisega ning millega tuleks arvestada Avinurme valla üldplaneeringu koostamisel.

Inimeste tervise kaitseks tuleb tagada kvaliteetne joogivesi, nõuetekohane reoveekäitlus ning vajadusel rakendada meetmeid joogivee kvaliteedi parendamiseks.

Põllumajanduslik tegevus ja objektid (sõnnikuhoidlad, laudad jne) võivad ohustada põhjavee kvaliteeti. Vanades puurkaevudes võib ilmuda probleeme joogivee kvaliteediga ning tekkida vajadus uute puurkaevude rajamiseks. Joogivee reostusohu vältimiseks tuleb tähelepanu pöörata ka vanadele ja amortiseerunud kanalisatsioonitorustikele.

Terviseameti Keskkonnamatervise Uuringute Keskus viis 2014. a läbi Põlevkivisektori tervisemõjude uuringu, mille käigus uuriti eraomandis asuvate salv- ja puurkaevude vee kvaliteeti. Uuringu tulemuste alusel ei vastanud Avinurme vallas asuvate erakaevude joogivesi nõuetele raua, mangaani, ammooniumi, organoleptiliste näitajate, *Escherichia coli*, eterokokkide osas. Uuringu tulemustega on võimalik tutvuda terviseameti kodulehel http://www.terviseamet.ee/fileadmin/dok/Keskkonnamatervis/ktuk/Virumaa_kaevude_joogivee_kvaliteedi_uuring.pdf.

Olulisteks ohuteguriteks inimese tervisele on veel müra, vibratsioon, õhusaaste, radoon ja mitteioniseeriv kiirgus.

Üld- ja detailplaneeringute menetlemisel on tihenunud juhtumid, kus lasteasutusi, koole, laste mänguväljakuid ja hooldekodusid planeeritakse magistraalteede, tiheda liiklusega maanteed äärde või mõne muu õhusaaste- ja müraallika vahetusse lähedusse. Üldplaneeringute koostamisel on oluline, et valitakse nimetatud sotsiaalobjektidele sobivad asukohad, mis oleksid eemal müra- ja

Kalevi 10
KOHTLA-JÄRVE
30322
www.terviseamet.ee e-post: ida@terviseamet.ee
Registrikood 70008799

Tel + 372 337 5214
Faks + 372 337 5215

Lääne-Virumaa esindus: F. R. Kreutzwaldi 5, Rakvere tel 325 4158
Narva esindus: Malmi 5a, Narva tel 332 7170

õhusaaste allikatest. Nende objektide asukohad on vaja eraldi välja tuua ja märkida ära üldplaneeringus.

Planeerimisel tuleb arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega (õhusaaste, müra, vibratsioon) ja tagada uutel planeeritavatel aladel kehtivad müra taotlustasemed. Ühtlasi tuleb arvestada, et ei ületata välisõhu saastatuse tasemele ja vibratsioonile kehtestatud piirväärtusi.

Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ja teostada trasside valik selliselt, et nii olemasolevad kui ka perspektiivse elamufunktsiooniga alad ei jääks piirnorme ületava müra- ja õhusaaste ning vibratsiooni aladele. Ühtlasi märgime, et liiklusega kaasnevad kahjulikud mõjud inimese tervisele on nii olemasolevalt kui ka perspektiivselt maanteelt ajalises määratluses ühesugused, mida tuleb elamute planeerimisel arvestada.

Ametile on üha enam esitatud kaebusi tööstusmüra (sh Avinurme vallas asuva viljakuivati tööst pärinev müra) kohta, kus elamud asuvad vahetult tööstusala kõrval või asetsevad ebasoodsates tingimustest müra tõkestamise seisukohalt. Antud juhul on tegemist olemasoleva situatsiooniga, mida tuleks ennetada planeerimisalase tegevusega. Ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul on tootmisprotsesse, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil: kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoodangu laadimine, väljavedu jt müra ning õhusaastet põhjustavad tegevused. Amet on seisukohal, et elamuala ja tööstusala vahel peaks olema planeeritud puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või ühiskondlike hoonete ala või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala.

Üldplaneeringus määratleda puhkealade, parkide, supluskohtade, kalmistute, prügilate ja tehnilise infrastruktuuri objektide asukohad.

Ohuliseks terviseriskiks on kõrge radoonitase (R_n) elamutes või ühiskasutusega hoonetes, mis võib põhjustada hingamisteede haigusi ja kopsuvähki, info on olemas Keskkonnaameti kodulehel <http://www.keskkonnaamet.ee/keskkonnakaitse/kiirgus-3/radon/>

Üldplaneeringutes tuleb samuti arvestada võimaliku valgusreostusega ja kavandada meetmed häirivuse vähendamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Olga Smolina

direktor

Liina Roosimägi

337 5211 liina.roosimagi@terviseamet.ee

MAA-AMET

Aivar Saarela
Vallavanem
Avinurme Vallavalitsus
avinurme@avinurme.ee

Teie 21.10.2015 nr 7-1.5/787

Meie 24.11.2015 nr 6.2-3/15845

**Avinurme valla üldplaneeringu koostamine
ja keskkonnamõju hindamise algatamine**

Austatud härra Saarela

Avinurme Vallavalitsus teavitas 21.10.2015 kirjaga nr 7-1.5/787 Maa-ametit, et Avinurme Vallavolikogu algatas 22.09.2015 otsusega nr 68 Avinurme valla üldplaneeringu koostamise ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH). Üldplaneeringu koostamise eesmärgiks on täpsustada valla ruumilised arengusuunad, määrata maa- ja veealade üldised kasutamise- ja ehitamistingimused ning detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud, ning määratleda tiheasustusalad. Samuti määrata ehitustingimused hajaasustusalal ning väärtuslike maastike kaitse- ja kasutustingimused. Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt viiakse läbi planeeringu elluviimisega kaasnevate mõjude osas KSH. Oma 21.10.2015 kirjas palusite Maa-ametil parima planeeringulahenduse väljatöötamise eesmärgil esitada kirjalikult Avinurme Vallavalitsusele omapoolsed lähtetingimused või üldplaneeringus eritählepanu vajavad aspektid.

Planeerimiseaduse (edaspidi PlanS) § 76 lõike 1 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb. Kõnealuse paragrahvi lõike 2 kohaselt kaasatakse üldplaneeringu koostamisse maavanem ja isikud, kelle õigusi planeering võib puudutada, isikud, kes on avaldanud soovi olla selle koostamisse kaasatud, samuti asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu, sealhulgas valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendava organisatsiooni kaudu ning planeeritava maa-ala elanikke esindavad mittetulundusühingud ja sihtasutused. PlanS § 85 lõike 1 kohaselt esitatakse üldplaneering ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamiseks käesoleva seaduse § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitatakse § 76 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest esitada üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kohta arvamust.

Avinurme vallas on ligikaudu 750 hektarit maad, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja valitsema volitatud asutus Maa-amet ning ligikaudu 120 hektarit maad, mille osas Maa-amet on alustanud maa riigi omandisse jätmise menetlust. Lisaks jääb valla territooriumile maareformi seaduse (edaspidi MaaRS) § 31 lõike 2 tähenduses jätkuvalt riigi omandis olevaid maid. Ehitusseadustiku ja planeerimiseaduse rakendamise seaduse § 15 lõike 1 kohaselt on MaaRS § 31 lõikes 2 sätestatud maa omanikuks PlanS tähenduses Keskkonnaministeerium või valdkonna eest vastutava ministri volitatud isik. Arvestades eeltoodut on Maa-amet suure hulga Avinurme vallas asuvate maade omaniku esindaja.

Käesolevaga peame vajalikuks rõhutada, et planeeringulahendust koostades ei tohi ühegi teise maaomaniku huve ilma põhjendatud ja kaalutletud vajaduseta eelistada riigi huvidele. Juhul, kui kitsendusi ja piiranguid põhjustavate ja maakasutust piiravate objektide asukoht kavandatakse riigimaale, siis tuleb esitada vastavad põhjendused ning pakkuda välja riigimaad kõige vähem kitsendavad lahendused. Märkime, et Maa-amet riigivara valitsema volitatud asutusena ei pea võimalikuks aktsepteerida Maa-ametile volitatud maatiksuste timberplaneerimist vähemväärtuslikeks maa-aladeks.

Mustamäe tee 51 / 10621 Tallinn / 665 0600 / maaamet@maaamet.ee / www.maaamet.ee
Registrikood 70003098

Iga konkreetse maa-ala planeerimisel tuleb kaaluda majanduslikke, sotsiaalseid, funktsionaalseid, esteetilisi, liiklustehnilisi, looduslikke, õiguslikke jms aspekte ning tegureid ning käsitleda neid tasakaalustatud alustel. Sealjuures peab kohalik omavalitsus lähtuma lähipiirkonna planeerimisvajadustest laiemalt. Eriti puudutab see reformimata riigimaale eesmärgistatud kasutusotstarbe leidmist, mis oleks vajalik ja kasulik lähtudes nii valla kui ka riigi huvidest. Perspektiivselt munitsipaalomandisse taotletavate maa-alade maakasutuse juhtotstarbed soovitame planeerida pigem detailsemalt, et kiirendada ja lihtsustada hilisemat maa munitsipaalomandisse andmise menetlust.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 63 lõike 4 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub keskkonnaregistri maardlate nimistus olev maardla või selle osa, kooskõlastatakse üldplaneering PlanS sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud isikuga. Keskkonnaminister on oma 12.11.2010 käskkirjaga nr 1622 andnud Maa-ametile volituse kooskõlastada maakonnaplaneeringuid, üldplaneeringuid või detailplaneeringuid, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal.

Palume üldplaneeringu ja selle KSH koostamisel arvestada käesolevas kirjas esitatud ettepanekute ning MaaPS §-i 62 sätetega, mille kohaselt tuleb maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tagada keskkonnaregistris arvele võetud maavara kaevandamisväärsena säilimine ja juurdepääs maavaravarule. Nimetatud seaduse § 62 lõike 3 järgi võib Keskkonnaministeerium maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat püsiva iseloomuga tegevust lubada üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.

Selgitame, et Avinurme valla territooriumile jääb osaliselt või täielikult kolm keskkonnaregistris arvelolevat maardlat: Tudulinna turbamaardla (registrikaardi nr 158), Maetsma liivamaardla (registrikaardi nr 168) ja Adraku kruusamaardla (registrikaardi nr 173). Palume planeeringudokumentides kajastada maardlate olemasolu ning planeeringujoonistele kanda maardlate piirid. Keskkonnaregistri seaduse § 6 kohaselt peab planeeringute koostamisel kasutama üksnes keskkonnaregistrisse kantud keskkonnaandmeid. Planeeringudokumentides, sh. joonistel, palume kasutada keskkonnaregistri maardlate nimistu ajakohaseid väljavõtteid.

Avinurme vallas ei ole kehtivaid ega taotletavaid maavara kaevandamise lube, mistõttu mäetööstusmaa juhtotstarbega alade määramise vajadust ei ole. Planeeringudokumentide lähtematerjalide hulgas palume nimetada ka maapõueseadust.

Ühtlasi täname Teid Maa-ameti teavitamise ja planeeringumenetlusse kaasamise eest ning palume edastada kogu Avinurme valla üldplaneeringu dokumentatsioon enne planeeringu PlanS § 86 kohast vastuvõtmist Maa-ametile läbivaatamiseks ning seisukoha andmiseks. Maa-amet aktsepteerib planeeringumaterjalide ja juurde kuuluvate menetlusdokumentide edastamist ka digitaalselt aadressile: maaamet@maaamet.ee. Kui planeeringumaterjalid on võimalik kättesaadavaks teha interneti kaudu, siis ei pea dokumentide faile eraldi esitama ja piisab kaaskirjas märgitud dokumentide veebi- või serveriaadressist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tambet Tiits
Peadirektor

Karmen Juhkam
665 0695 Karmen.Juhkam@maaamet.ee
Ave Talli
675 0880 Ave.Talli@maaamet.ee

Riigimetsa Majandamise Keskus
Toompuiestee 24
10149 Tallinn
Registrikood 70004459
Tel 676 7500
Faks 676 7510
rmk@rmk.ee
www.rmk.ee

Hr Aivar Saarela
Avinurme Vallavalitsus
avinurme@avinurme.ee

Teie: 21.10.2015 nr 7-1.5/787

Meie: kuupäev vastavalt digitaallkirja
kuupäevale nr 3-1.20/1180

Vastus taotlusele

Olete esitanud Riigimetsa Majandamise Keskusele (edaspidi RMK) taotluse, milles annate teada, et Avinurme Vallavolikogu on 22.09.2015. a otsusega nr 68 algatanud Avinurme valla üldplaneeringu koostamise ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH). Parima planeeringulahenduse väljatöötamise eesmärgil palute RMK-l esitada omapoolsed lähtetingimused või üldplaneeringus eritähelepanu vajavad aspektid.

Saadame Teile Alutaguse metskonnale koostatud pikaajalise metsa majandamise kava, millega üldplaneeringu koostamisel arvestada. Pikaajalised metsa majandamise kavad annavad ülevaate metskonna hallatavatest metsavarudest ja määratlevad olulisemad tegevussuunad nii maakasutuses kui ka metsmajanduses aastani 2022. Nimetatud kavaga saab tutvuda aadressidel:

http://www.rmk.ee/files/RMK_Alutaguse_MMK_20130423.pdf

http://www.rmk.ee/files/RMK_Alutaguse_20130422_kaart_400dpi.pdf

Informatsioon RMK puhke- ja kaitsealade külastuskorraldusliku taristu olemuse ja paiknemise kohta on esitatud RMK kodulehel www.loodusegakoos.ee ning kajastatud pikaajalistes metsa majandamise kavades, mille aadressid on toodud ülalpool.

Täname võimaluse eest arvamust avaldada ja palume RMK-d hoida kursis Avinurme valla üldplaneeringu edasise menetlusega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Timberg
Juhatuse liige

Ere Kaaristu 676 7345

AVINURME VALLAVALITSUS

Ida-Viru maavanem
Kaitseministeerium
Maa-amet
Riigimetsa Majandamise Keskus
Riiklike ametite Ida-Virumaa esindused
Eesti Keskkonnaühenduste Koda
Kaitseliidu Alutaguse Malev
Elering AS
Telia Eesti AS
Tele 2 AS
Naaberomavalitsused
Valla ettevõtted, MTÜ-d, SA, külaseltsid

05.09.2016.a.nr.7-5.3/205

Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalikustamine

Täname Teid, et esitasite oma seisukohad ja ettepanekud Avinurme valla üldplaneeringus käsitletaval vajavate teemade osas ning täiendusettepanekud Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse jaoks.

Käesolevaga esitame Avinurme valla seisukohad Teie poolt esitatud ettepanekutele. Seisukohad on koondatud tabelisse, mis on esitatud kaaskirja lisas. Koondtabelis on esitatud valla seisukohad ka nendele ettepanekutele, mis esitati üldplaneeringu algatamise järgselt (sügis 2015).

Üldplaneeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus on avalikustamiseks kättesaadavad valla kodulehelt: www.avinurme.ee alates 7.sept.2016.a.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt /
Aivar Saarela
Vallavanem

Lisa: Esitatud ettepanekute koondtabel

Hr. Aivar Saarela
Vallavanem
Avinurme Vallavalitsus
Võidu 9
42101Avinurme
avinurme@avinurme.ee

Teie 12.12.2012 nr 7-1.4/66

Meie 06.09.2016 nr 1.1-7/1480-1

Ettepanek Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamiseks

Üldplaneeringu algatamisel ja planeeringu keskkonnamõjude strateegilisel hindamisel tuleb muuhulgas lähtuda riikliku kaitse all olevatest mälestistest ja nende kaitsevöönditest. Mälestiste nimekiri on nähtaval Kultuurimälestiste riiklikus registris, millel on olemas riskasutus ka Maa-ameti põhikaardiga (vt www.register.muinas.ee). Vastavalt Muinsuskaitseaduse § 25 lg 3 moodustab kinnismälestise kaitsevööndi 50 meetri laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti.

Muinsuskaitseamet juhib tähelepanu järgmistele analüüsimist vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneda võivaid mõjusid:

- olemasolevad ja potentsiaalsed miljöövärtuslikud alad, vanad küla- ja asulasüdamed jm., väärtuskriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui ebatüüpilisus;
- ajalooliselt väärtuslikud objektid (sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne) ja nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine;
- maastikupilt sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine;
- erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtus;
- võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad.

Oluline on hinnata kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha strateegilise keskkonnamõju hindamise käigus täiendavaid ettepanekuid.

Seletuskirjas tuleb esitada tabeli kujul mälestiste nimekiri, kus on ära toodud mälestise nimi, registri number, liik, asukoht, ülevaade mälestiste olukorrast ja kavandatavad tegevused mälestiste säilimiseks.

Planeeringu koostamisel tuleb silmas pidada, et mitmesuguste ehitus-, kaeve- ja mullatööde käigus võib varasemale inimtegevusele sobilikelt maastikelt välja tulla kultuuriväärtusega leide või arheoloogilist kultuurikihti. Arheoloogiamälestise tunnustele vastavate objektide (elupaigad, kindlustused ja pelgupaigad, matmiskohad, majandustegevusega seotud kohad (muistsed põllud, rauasulatuskohad)), pühapaigad (kivid, allikad, salud, puud jne) leidmine võib oluliselt mõjutada majandustegevust nii ajaliselt kui ka rahaliselt (vt Muinsuskaitseadus § 44³). Seetõttu on otstarbekas keskkonnamõju hindamisel kaasata arheoloogiaeksperti, kelle ülesanne on hinnata üldplaneeringuga kavandatavate maastikku oluliselt muutvate arenduste (nt uued

tiheasustusalad, kaevandused-karjäärid jms) mõju võimalikule ja veel leidmata arheoloogiapärandile.

Eelinfona märgime, et lisaks mälestistele on Tartu Ülikooli ja Muinsuskaitseameti andmebaasis *Muistised ja pärimuspaigad* 16 arheoloogiaarhiividest pärinevat teadet Avinurme vallast, mis viitavad maastikul täpsemalt lokaliseerimata muististele:

Koha ID	Liik	Vana küla	Talu	asukoht	kirjeldus
11273	asulakoht	Adraku/Ulvi	Lõhmuse. Adraku küla Uuetoa; 16402:003:0012	kindel	keskaegne ja varauusaegne asulakoht: talust vahetult põhjas, külavaheteest läänes, samas suunas langeval kallakul. AVE 2008 (2009)
6220	Maahaud-kalmistu	Laekannu-Saare (Laekõnnu-Saare)	Joosepra (Jospra; Teistera)	ebaselge	rahvapärastelt: Kalmuküngas. 1921 a teade: kruusane künk; 20-30. a tagasi kündmisega tulnud välja pealuud ja sääreluud, põletamata, maetud peaga idasse (?); asju pole tähele pandud.
6239	Maahaud-kalmistu	Avinurme	Võidu tn 16b; 16401:002:0416	ebaselge	20. saj alguse teade: mullakalme, kust kruusa võtmisega palju luid on tulnud, lõhkumise tõttu ei saa kujust enam aru (Jaan Jung). Endise Avinurme mõisa maal, kiriku juurest üle tee, kruusaaugus tee ääres. KK 1921
6294	Maahaud-kalmistu	Maetsma		ebaselge	oletatav kalme: olla leitud luid, asju (sõja- ja tarbeesemeid). Rahvaluulearhiivis teade: Praegune Maetsma küla olnud ennemini Maetusmaa, mis tähendanud matusemaa. See nimi tekkinud sellepärast, et seal asunud paganluse ajal matusekoht, mida tõendavad sealt hilisemal ajal leitud inimluud ja mõningad sõja- ja tarberiistad, aga ka rahad. Ei teata kas leiud on säilinud või mitte. Sellest on ka oma nime saanud Maetsma küla külje all asuv Kalmu soo.

6340	Maahaud-kalmistu	Vadi		ebaselge	20. saj alguse teade (Jaan Jung): kalmet jõe ääres, vanasti luid leitud
6295	pelgupaik	Sälliksaare (?)	Avinurme metskond 17; 16401:002:0209	ebaselge	rahvapäraselt: Kõrgemägi. Oletatav pelgupaik/linnamägi. Postimees 1926, 29. juuni, 140. 1925. a kaardil on selle koha peal kujutatud Linnamäge
6230	aarde/peitleid	Sälliksaare		ebaselge	Teade Mihkel Haav (1913): Avinurmes Sälliksaare külas leidnud mõne aja eest üks talupoeg oma põllult mäe künkalt tinutatud plekkkarbiga hea hulga hõbe raha.
6232	aarde/peitleid	Laekõnnu (Laekannu)	Kõrgemäe (?)	ebaselge	20 saj alguse teade: talu juurest tee äärest, mündid "[kül]imitu täis va[nu rahasid]"
6233	juhuleid	Laekõnnu (Laekannu)	Teelahkme (end)	ebaselge	Leitud mõõk tupega (võib viidata matmispaigale): Mss 116 (17) (ID 6233) järgi on Vahemetsa mägi Teelahkme talu ligidal. Moor 1921, 33 (3-4) (ID 6298) järgi on Vahemetsa mägi Lepiksaare külas, kus asub 3 Vahemetsa talu. Pole päris selge, kas koht jääb Torma või Avinurme kihelkonna alale
6238	juhuleid	Avinurme		kindel	silmaga kivikirves (võib viidata matmispaigale): Avinurme mõisa veski maalt, lõuna poolt suurt teed, u 135 m Kirbu tee hargnemiskohast Avinurme poole, 22 m kirikuteest eemal. KK 1921
6240	leiukoht	Avinurme		kindel	mündid (4, Tallinna, Riia, Rootsi XV ja XVII saj., hiliseim 1634. a.) ja mündid (3, Tartu, Rootsi 1573. a.): Avinurme mõisa juurest. Leitud 1911
6246	muu	Kõrvemetsa	Kangru	ebaselge	oletatav kalme või taluase

6298	muu	Lepiksaare/Alekere	Vahemetsa	ebaselge	hunnik rusikasuurusi kive ja leitud alt põletatud savieguna ahjuase; praeguseks hävitatud
6350	pärimus: kivi	Adraku	Lombi	ebaselge	Rahvaluulearhiivi teade: Sealt on suurest kivist rahakast välja võetud, kivil auk põhja pool küljes näha.
6357	püha: allikas	Vadi		ebaselge	Vadi sillast 15 m põhja poole jõesängi all. Rahvaluulearhiivi teade: vett olevat kasutatud arstirohuna. Praegu allikas jäänud jõesängi

Planeeringu kaartidel tuleb tähistada kultuurimälestised koos registri numbriga ja mälestiste kaitsevööndiga ning selgitada tingmärkide tähendust, et neid oleks võimalik nimekirjaga siduda. Soovitav on seletuskirja ja joonistele lisada ka 20. sajandi väärtusliku arhitektuuripärandi objektid: Avinurme vallast on registreeritud 5 objekti (lisainfo vt XX sajandi arhitektuuri registrist: <http://register.muinas.ee/admin.php?menuID=architecture>).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kalle Merilai

Muinsuskaitseameti Lõuna-Eesti järelevalveosakonna Ida-Virumaa vaneminspektor

AVINURME VALLAVALITSUS

Muinsuskaitseamet
Pikk 2
10123 Tallinn

Teie: 06.09.2016 nr 1.1-7/1480-1
Meie: 26.09.2016.a.7-5.3/220

info@muinas.ee

Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalikustamine

Täname Teid, et esitasite oma seisukohad ja ettepanekud Avinurme valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamiseks.

Käesolevaga esitame Avinurme valla seisukohad Teie poolt esitatud ettepanekutele. Seisukohad on koondatud tabelisse, mis on esitatud kaaskirja lisas.

Üldplaneeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus on avalikustamiseks kättesaadavad valla kodulehelt: www.avinurme.ee

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt /
Aivar Parfojev
Majandusnõunik vallavanema ülesannetes

Lisa: Esitatud ettepanekute koondtabel

Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse osas esitatud ettepanekud (suvi/sügis 2016):

Jrk nr	Ettepaneku esitaja (kirja nr)	Ettepaneku sisu	Avinurme valla seisukoht
1	Ida-Viru Maavalitsus, 19.07.2016 nr 12 -2/2016/3687 2/2016/3687 -2	1. 2003.a kehtestati teemaplaneering „Ida-Virumaa asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“, millega määrati Avinurme valla kolme väärtmaastiku rakenduslikud soovituselised • Avinurme-Maetsma väärtuslik maastik • Vadi väärtuslik maastik • Ulvi-Adraku-Laekannu väärtuslik maastik Soovitame ÜP-s käsitleda seda teemat ja anda hinnang oma ajal koostatud lahendusele.	ÜP raames vaadatakse üle 2003.a teemaplaneeringuga määratud maastikud, täpsustatakse alade piire ja kasutamistingimusi. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		2. Milliseid riiklikke ja omavalitsuslikke meetmeid tuleks täiustada või täiendavalt rakendada, et Avinurme kui piirkondliku tõmbekeskuste potentsiaal kasvaks.	ÜP raames käsitletakse Avinurme kui piirkondliku tõmbekeskuste temaatikat ning erinevate funktsioonide koosmõju keskuse tugevdamisele. Juhul, kui planeeringuprotsessi käigus kerkib konkreetseid meetmeid, siis kajastatakse neid planeeringulahenduses. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
2	Kaitseministeerium, 20.07.2016 nr 12.1-1/16/3134	1. Avinurme vallas Paadenurme külas asub riigikaitse ehitise Muru lasketiir (katastritunnus 16401:001:0097), millel on piiranguvöönd 2 km kinnistu välispiirist. Palume Muru lasketiiru ja selle piiranguvööndit käsitleda nii üldplaneeringu seletuskirjas kui ka kaardil.	Muru lasketiir ja selle piiranguvöönd kantakse maakasutuskavale ja käsitletakse seletuskirjas. Vastavalt planeerimise heale tavale ei peeta vajalikuks hetkel kehtivate õigusaktide ümberkirjutamist planeeringus,

	Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kõik riigikaitse ehitise piiranguvööndisse jäävad ja ulatuvad planeeringud ning projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis. Piiranguvööndi ulatust tuleb mõõta riigikaitse kinnisasja välispiirjoonest. Lasketiiru piiranguvööndisse ei ole võimaliku müra leviku tõttu soovitatav rajada müratundlikke hooneid (nt elamuid, puhkeotstarbelisi hooneid jms).	mistõttu kooskõlastamise nõuet planeeringus eraldi välja ei tooda. Planeeringus esitatakse soovitus mitte rajada piiranguvööndisse müratundlikke hooneid. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
	2. Peale piiranguvööndi on Muru lasketiirul ka ohuala. Ohualas laskmise ajal kõrvaliste isikute juurdepääs alale tõkestatud ja keelatud, kuna seal viibimine võib olla eluohtlik (vt ka kaitseministri 28.12.2010 määrust nr 26 „Kaitseväge ja Kaitseliidu harjutusväljale ja lasketiirule esitatavad nõuded ja kasutamise kord“). Ajal, mil lasketiirus laskeväljaõpet ei toimu, ei ole ohuala territooriumile ligipääs piiratud ega keelatud.	Info võetakse teadmiseks. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
	3. Üldplaneeringus võib käsitleda Kaitseliidu Alutaguse malevat, kelle territoriaalses või funktsionaalses vastutuspriirkonnas on ülesanne korraldada liikmete sõjalist väljaõpet ja tagada liikmete valmisolek täita allüksuse ülesandeid. Avinurme valla territooriumil tegutseb Avinurme malevkond, mille tegevuskeskus asub Avinurme alevikus.	Info võetakse teadmiseks. Malevat käsitletakse planeeringus juhul, kui planeeringuprotsessi käigus ilmneb vajadus maakasutuse põhimõtete või tingimuste täpsustamise järele. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
	4. Peale eeltoodu on Kaitseministeeriumil üldtingimused, mida üldplaneeringu koostamisel arvestada: a) Tuulegeneraatorid ja tuulepargid. Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada mistahes kõrgusega tuulegeneraatorite, üksiktuulikute ja tuuleparkide planeeringud, ehitusprojektid,	a-b) Kooskõlastamise kohustust reguleerivad õigusaktid, seega ei ole planeeringus kooskõlastamise nõude sisse kirjutamine vajalik ega põhjendatud. Sellega välditakse

		projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis. Ida-Viru maakonnas, sh Avinurme vallas ei ole võimalik püstitada igasuguse kõrguse, tüübi ja asukohaga tuulikuid. Seetõttu on oluline üldplaneeringusse kirjutada, et kavandatava tuulegeneraatori täpsest asukohast sõltuvalt võib olla tuuliku püstitamine võimatu või selle kõrgus võib olla piiratud. Üldplaneeringus tuleb rõhutada, et Kaitseministeeriumiga peab koostööd alustama juba enne tuulegeneraatori, üksiktuuliku ja/või tuulepargi arendamise alustamist. b) Kõrged ehitised. Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kogu vallas kõigi üle 28 m kõrguste ehitiste planeeringud, projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis. c) Kaitseväe ja Kaitseliidu väljaspool harjutusvälju asuvad väljaõppealad (taktikaalad). Kaitsevägi ja Kaitseliit kasutavad metsaalasid riigikaitse välajaõppe korraldamiseks. Väljaõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada teatud müra leviku ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega. (Metsaseadus § 36.)	olukorda, kus õigusaktide muutudes sisaldab planeering vananenud informatsiooni. Samuti ei ole õigusaktide ümberkirjutamine kooskõlas planeerimise hea tavaga. c) Seletuskirjas käsitletakse riigikaitse välajaõppe toimumist väljaspool riigikaitse ehitisi. Juhime tähelepanu, et Metsaseadus § 36 järgi on riigimetsas õigus korraldada väljaõpet. Metsaseadus ei too välja, et väljaõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada müra leviku ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		5. Palume Teil Avinurme valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise huvitatud osapoolte hulka lisada ka Kaitseministeeriumi.	<i>KSH väljatöötamise kavatsusse lisatakse huvitatud osapoolena Kaitseministeerium.</i>
3	Põllumajandusamet, 29.07.2016 nr 14-18/1118-1	1. Avinurme valla territooriumile jääb 9072,5 hektarit maaparandussüsteemide kuivendusvõrku ning 115,7 km maaparandussüsteemide eesvoole. Lisaks on valla maa-alal 7 riigi poolt korrashoitavat maaparandussüsteemide ühiseesvoolu kogupikkusega 33,4 km. PMA Ida-Viru keskus on seisukohal, et planeeringus tuleks käsitleda maakasutus- ja ehituspõhimõtteid	Planeeringus esitatakse üldised maakasutus- ja ehituspõhimõtted maaparandussüsteemi maa-alal. Vastavalt planeerimise heale tavale ei peeta vajalikuks hetkel kehtivate õigusaktide esitamist planeeringus, mistõttu vastavates seadusepunktides

		maaparandussüsteemi maa-alal lähtudes maaparandusseadusest (§ 47 lg 1 ja § 48 lg 1). Üldplaneeringu kaardile tuleks kanda maaparandussüsteemide maa-alad.	toodud kooskõlastamise nõuet planeeringus eraldi välja ei tooda. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		Üldplaneeringu kaardile tuleks kanda maaparandussüsteemide maa-alad. Ajakohaseimat digitaalset kaardimaterjali maaparandussüsteemide paiknemise kohta saab PMA Ida-Viru keskusest.	Üldplaneeringu lahendusse kantakse maaparandussüsteemide maa-alad. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
4	Terviseamet Ida Talitus 02.08.2016 nr 9.3-1/4888	1. Teie poolt 07.07.2016 saadetud dokumentides ei ole välja toodud kõiki ameti 19.11.2015 kirjas nr 9.3-1/6488 esitatud ettepanekuid (ohutegurid nagu vibratsioon, õhusaaste, radoon, mitteioniseeriv kiirgus, tööstusmüra). Avinurme valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus tuleks arvestada ka nende ohuteguritega.	Üldplaneering on strateegiline arengudokument, mis annab edasised suunised maakasutuseks ja projekteerimistingimuste väljastamiseks. Antud täpsusastmes juhitakse vajadusel tähelepanu võimalikele ohuteguritele (nt radooni oht, mitteioniseeriv kiirgus). Antud ohuteguritega arvestamine on oluline ehitiste ja rajatiste täpsemal kavandamisel kui üldplaneeringu täpsusaste. Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse müra (sh tööstusmüra), vibratsiooni ja õhusaastega. Üldplaneeringuga ei kavandata olulisi ruumilisi muutusi, mis põhjustaksid ohutegurite aktiveerumist. <i>KSH väljatöötamise kavatsust täiendatakse ptk 4-s radooni ja mitteioniseeriva kiirguse võimaliku ohu osas.</i>

5	Avinurme Külavanemate Koda 2.08.2016	1. Laekannu ja Adraku tee tolmuvaaks 2. Remontida Laekannu -Saare tee või nõuda seda metsaomanikelt(1 koolikäiv laps) 3. Toetada Adraku küla Rosarite perekonna kodutee remonti(4 last peres) 4. Toetada Adraku küla Ummetsa-Taavi Rattiste ja Ethel Kreisbergi kodutee remonti (3 last peres) 5. Korrastada Ulvi koolimaja juurde viiva tee truup 6. Ulvi laululava remontida 7. Vadil vajab uuendamist mänguväljak, kõlakoda . Olemasoleva projekti järgi on vaja ehitada ait ja tünnide väljak. 8. Korrastada-remontida Asta Kristmani kodutee, ehitada teetruup Kaja Kaldma ja perekond Kaaramaa koduteele. 9. Noor pere on huvitatud nn. Bergi majast(puudub elektivarustus ja tee)- maja asub endise Savarmu farmi lähedal. 10. Lõpetada perekond Läänemetsade kodutee remont. 11. Laekannus maakonnaliini lõpp-peatusesse paigaldada päikesepatareiga valgustus. 12. Laekannus nn Jaapra kurvi ohutus- lõigata täisnurkne kurv kaarjaks(nähtavus täiesti puudub Rohtmetsa pere kuuseheki tõttu) 13. Laekannu, Rajametsa, Kaevussaare, Västriku, Tõnusaare – puudub korralik telefonilevi ning Internet on olematu.	Esitatud ettepanekud arutatakse läbi planeeringu eskiisi koostamise töögrupi käigus, Avinurme Vallavalitsus teavitab Avinurme Külavanemate Koda töögrupi toimumise ajast. <i>Lähteseisukohtade dokumenti täiendatakse, lisades ptk 2 täpsustusi lahendatavate ülesannete osas:</i> <i>Punkti 1 lisatakse: külades teede kvaliteedi tõstmine</i> <i>Punkti 3 lisatakse: hajaasustuses kohtvalgustuse rajamine, telefoni- ja andmeside parandamine</i> <i>Punkti 16 lisatakse: olemasolevate puhkealade parendamine</i>
6	Elering, 09.08.2016 nr 11-4/2016/623-2	1. Edastame meile praegu teada olevate olemasolevate objektide asukohad Avinurme vallas, mida tuleks üldplaneeringu koostamisel arvesse võtta (Eesti-Paide 330Kv õhuliin)	<i>Tugiplaani täiendatakse ja liin kantakse planeeringukaardile.</i>

		2. Planeeringu koostamisel tuleks arvestada, et elektriohutusest tulenevalt on piiratud tegutseda õhuliini kaitsevööndis. Õhuliini kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mida piiravad mõlemal pool piki liini telge paiknevad mõttelised vertikaaltasandid, ning mille ulatus mõlemal pool liini telge on: • 35 kV ja 110 kV pingega liinide korral 25 meetrit (liinikoridor 50 m); • 330 kV pingega liinide korral 40 meetrit (liinikoridor 80 m). • Maakaabelliini kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 meetri kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.	Planeeringu koostamisel arvestatakse kaitsevöönditega. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse muutmiseks puudub vajadus. Tugiplaani täiendatakse.</i>
7	Päästeamet, 10.08.2016 nr 7.2-3.3/15052-2	Ettepanekud puuduvad.	-
8	Muinsuskaitseamet, 06.09.2016 nr 1.1-7/1480-1	1. Muinsuskaitseamet juhhib tähelepanu järgmistele analüüsimist vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneda võivaid mõjusid: - olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad, vanad küla- ja asulasüdamed jm., väärtuskriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui ebatüüpilisus; - ajalooliselt väärtuslikud objektid (sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne) ja nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine; - maastikupilt sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine; - erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtus; - võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad.	Planeeringu koostamise käigus pööratakse tähelepanu kultuuriväärtuslikele aladele ja objektidele ning maastikule osana väärtuslikust maastikust ning hinnatakse vajadusel planeeringu elluviimisega kaasnevaid mõjusid. Võimalike arheoloogiliselt väärtuslike alade osas analüüsitakse mõjusid olemasolevate andmete põhjal ja üldplaneeringu täpsusastmes juhul, kui kavandatav tegevus võib mõjutada võimalikke arheoloogiliselt väärtuslikke alasid. <i>KSH väljatöötamise kavatsuses lisatakse ptk 2.3.2. lõik „Juhul, kui planeeringuga kavandatu võib oluliselt mõjutada veel leidmata arheoloogilisi leide, hinnatakse</i>

			<i>mõju võimalikele arheoloogiliselt väärtuslikele aladele“.</i>
		2. Oluline on hinnata kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha strateegilise keskkonnamõju hindamise käigus täiendavaid ettepanekuid. Seletuskirjas tuleb esitada tabeli kujul mälestiste nimekiri, kus on ära toodud mälestise nimi, registri number, liik, asukoht, ülevaade mälestiste olukorrast ja kavandatavad tegevused mälestiste säilimiseks.	KSH raames hinnatakse kultuurikeskkonna säilimist tagavate tingimuste piisavust ÜP täpsusastmes. Kultuurimälestised kantakse planeeringukaardile, seletuskirjas käsitatakse kultuurimälestisi. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse muutmiseks puudub vajadus.</i>
		3. Planeeringu koostamisel tuleb silmas pidada, et mitmesuguste ehitus-, kaeve- ja mullatööde käigus võib varasemale inimtegevusele sobilikelt maastikelt välja tulla kultuuriväärtusega leide või arheoloogilist kultuurikihti. Arheoloogiamälestise tunnustele vastavate objektide (elupaigad, kindlustused ja pelgupaigad, matmiskohad, majandustegevusega seotud kohad (muistsed põllud, rauasulatuskohad)), pühapaigad (kivid, allikad, salud, puud jne) leidmine võib oluliselt mõjutada majandustegevust nii ajaliselt kui ka rahaliselt (vt Muinsuskaitseadus § 44 ³). Seetõttu on otstarbekas keskkonnamõju hindamisel kaasata arheoloogiaeksperti, kelle ülesanne on hinnata üldplaneeringuga kavandatavate maastikku oluliselt muutvate arenduste (nt uued tiheasustusalad, kaevandused-karjäärid jms) mõju võimalikule ja veel leidmata arheoloogiapärandile.	KSH käigus hinnatakse vajadusel mõju veel leidmata arheoloogiapärandile juhul, kui kavandatakse olulisi maastikku muutvaid arendusi (vt punkt 1). <i>Lähteseisukohtade muutmiseks puudub vajadus, KSH väljatöötamise kavatsust täiendatakse.</i>
		4. Planeeringu kaartidel tuleb tähistada kultuurimälestised koos registri numbriga ja mälestiste kaitsevööndiga ning selgitada tingmärkide tähendust, et neid oleks võimalik nimekirjaga siduda. Soovitav on seletuskirja ja joonistele lisada ka 20. sajandi	Kultuurimälestised kantakse planeeringukaardile. Seletuskirjas käsitletakse 20.sajandi arhitektuuripärandi objekte.

		väärtusliku arhitektuuripärandi objektid: Avinurme vallast on registreeritud 5 objekti (lisainfo vt XX sajandi arhitektuuri registrist: http://register.muinas.ee/admin.php?menuID=architecture).	<i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse muutmiseks puudub vajadus.</i>
--	--	---	---

Planeeringu algatamise järgselt esitatud ettepanekud (sügis 2015):

Jrk nr	Ettepaneku esitaja (kirja nr)	Ettepaneku sisu	Avinurme valla seisukoht
1	Päästeamet, 12.11.15 nr 7.3 -2.3/ .3/19546 -2	1. KSH-ga tuleb hinnata vahetut või kaudset mõju inimese elule, tervisele ja üldisele turvalisusele. KSH koostamisel peab hindama olemasolevat olukorda, selgitama välja riskid ning nende elimineerimise võimalused või alternatiivsed lähenemised. Kajastada tuleb kõik võimalikud ennetus- ja leevendusmeetmed. Kindlasti tuleb KSH analüüsi tulemusi kasutada üldplaneeringu (ja ka järgnevate detailplaneeringute) koostamisel	KSH raames toimub mõjude hindamine vastavalt KEHJS §40 lg 4-le, mis muuhulgas toob välja vajaduse hinnata mõju inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale (p 6). KSH raames tuuakse välja vajalikud leevendusmeetmed. Kuna KSH ja planeeringu protsess toimub paralleelselt, integreeritaks leevendusmeetmeid jooksvalt planeeringusse. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		2. KSH raames tuleb vaadata ka võimalikke kumulatiivseid mõjusid	KSH raames vaadeldakse mõjude kumulatiivsust. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		3.Üldplaneeringu koostamisel võtta arvesse regionaalsed riskianalüüsid.	Planeeringu koostamisel arvestatakse regionaalsete riskianalüüsidega. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		4. Soovitame antud üldplaneeringu koostamisel pöörata tähelepanu piirkonna tulekustutusveega varustamisele. Vajalik on kaardistada olemasolevad veevõtukohad (sh hüdrandid), lisada need kaardile ning tagada päästetehnika juurdepääs.	Planeeringus käsitletakse tuletõrje veevarustuse tagamise vajadust. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
2	Keskkonnaamet, 16.11.2015 V 6-8/15/23762-2	1. Täpsustada üldplaneeringus rohevõrgustiku paiknemist, kaasates loomastikueksperdid, et	Üldplaneeringus analüüsitakse roheline võrgustiku toimimist ja ulatust (sh piiriülest ühtivust, joonobjekte).

		maksimaalselt tagada võrgustiku toimimine. Rõhutame vajadust tagada rohevõrgustiku toimimine naaberomavalitsuste üldplaneeringute kohaselt kavandatud rohevõrgustikega. Joonobjektidega läbistatud kohtades tuleb vajadusel esitada rohekoridori toimimist tagavad meetmed.	Töörühma on kaasatud loomastikuekspert (vt KSH väljatöötamise kavatsus). <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		2. Peame oluliseks leida leevendusmeetmed, et tagada et rohevõrgustiku võimalikult optimaalne kasutamine.	KSH käigus analüüsitakse ja tuuakse vajadusel välja leevendusmeetmed võrgustiku toimimise tagamiseks. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		3. Koostada nimekiri ja kaart kaitsealustest objektidest Avinurme valla territooriumil. Siinkohal juhime tähelepanu, et looduskaitseaduse § 53 lg 1 alusel on I ja II kaitsekategooria liigi isendi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites keelatud.	KSH väljatöötamise kavatsus toob välja kaitsealuste loodusobjektide nimekirjad ja skeemkaardid. Objektid esitatakse ka planeeringukaardil, arvestades looduskaitseaduse §53 lg 1-ga. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		4. Tähelepanu pöörata ka kalda kaitse vöönditele (sh ka maaparanduse eesvoolud) ning eriliselt ehituskeeluvööndisse kavandatud tegevuste osas. Palume kanda üldplaneeringusse looduskaitseadusest tulenevate ehituskeeluvööndi erandina rakendavad perspektiivsed tegevused.	Planeeringus käsitatakse maaparandussüsteemide ja ehituskeeluvööndi temaatikat. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
3	Maanteeamet, 18.11.15 nr 15-2/15-00700/192	1. Planeeringus käsitleda riigiteede kaitsevööndi laiused EhS §71 alusel ja kaitsevööndis kehtivad piirangud EhS § 70 ja 72 alusel kehtivad	Kaitsevööndi laiused on kantud tugiplaanile. Seadusest tulenevate piirangute kajastamise vajadust kehtestatava planeeringu joonisel kaalutakse hilisemas etapis koostöös Rahandusministeeriumi planeeringute

			osakonnaga. Seadusest tulenevate piirangute seletuskirjas ümberkirjutamine ei ole vajalik (kuna kehtivad üldplaneeringust sõltumata) ja ei vasta planeerimise heale tavale. <i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		2. Planeeringu seletavas osas märkida, et riigiteede kaitsevööndisse üldjuhul hooneid mitte planeerida.	Tegevusi tee kaitsevööndis reguleerib EhS. Vastava tingimuse üheselt planeeringus sätestamine ei ole õigustatud, nt alevikus, kus hoonestus paikneb tee kaitsevööndis. <i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		3.Määrata planeeritava alal paiknevate riigiteede koridoride laiuseks 20 m mõlemale poole tee teljest seoses vajadusega perspektiivseks riigiteede rekonstrueerimiseks (ristmike ümberehitus, teede laiendamine, kraavide rajamine, lisaradade ehitus, jalgratta- ja jalgteede rajamine riigitee kõrvale jne) lähtudes EhS § 97 lg 1 ning PlanS §75 lg 1. Nimetatud koridoris näha ette ehitusseadustiku lisa 1 alusel ehitusloakohustuseta ehitiste ehitusteatisele või projektidele Maanteeameti seisukoha küsimine või nõusoleku taotlemine.	Ettepanekut kaalutakse edaspidise protsessi käigus. Märgime, et ettevaatusprintsipiist lähtuv lauseline maanteekoridori kehtestamine ei ole põhjendatud (sidumata ajalise horisondi ja reaalse vajadusega). Lisaks ei tulene ehitusloakohustuseta ehitiste kooskõlastamise nõue seadusest, mistõttu planeeringuprotsessi käigus kaalutakse selle rakendamise võimalikkust. <i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		4.Teedevõrgu ja selle liikluskorralduse planeerimisel (sh uute ristumiskohtade ning jalgratta- ja jalgteede kavandamisel) lähtuda majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määrusega nr 106 vastu võetud „Tee projekteerimise normide“ lisast „Maanteede projekteerimismid“.	Märgime, et üldplaneering on strateegiline arengudokument, mis kavandab maakasutust, sh taristut, pikas perspektiivis lähtuvalt valla ruumilise arengu vajadustest ja ruumilise arengu põhimõtetest. Üldplaneeringu täpsusastmes määratakse eelkõige erinevate sihtpunktide vaheliste ühendusteede põhimõtteline asukoht, sh jalgratta- ja jalgteede vajadus. Teie poolt välja toodud normid rakenduvad teede täpsemal kavandamisel.

			<i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		5. Arendustegevusega seotud juurdepääsude planeerimisel arvestada arendusest avalduva mõjuga olemasolevale riigiteede võrgule sh liiklusohutusele alltoodud üldpõhimõtetel: - Lahendada arendusalade juurdepääsud riigiteelt ühe ühise ristumiskohana so juurdepääsud koondada planeeringuala siseseks kogujateeks. Juurdepääsude kavandamisel lähtuda tee funktsiooniga seotud põhimõttest, et kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee so madalama klassi tee. Kindlasti tuleb planeerimisel vältida kohaliku liikluse suunamist transiitliiklusega teele. - Liiklusele olulist mõju avaldavate arenduste (nt kaubanduskeskused jne) kavandamisel tuleb vältida nende planeerimist keskuse tegevusalast väljapoole, mis toob kaasa pendelliikluse. - Väljaspool tiheasustusala tuleb vältida asustuse planeerimist kitsa ribana piki riigiteed sh riigitee erinevatele pooltele, mis toob kaasa vajaduse pidevaks riigitee ületamiseks.	Üldplaneeringuga määratakse liikluskorralduse üldised põhimõtted. Esitatud konkreetsete ettepanekutega arvestamise vajadust kaalutakse edaspidise protsessi käigus. <i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		6. Kohalikul omavalitsusel palume korraldada olemasolevate eratee(de) avaliku kasutuse määramine, transpordimaa planeerimine ja teeregistrisse kandmine vastavalt ehitusseadustikule, et tagada juurdepääs planeeringualadele ja nendega külgnevatele kinnistutele.	Eratee(de) avaliku kasutuse määramine ei ole ÜP ülesanne. ÜP käsitleb antud vajadust planeeringus, kuid konkreetne määramine toimub väljaspool antud planeeringu protsessi. Kohalik omavalitsus korraldab nende avalikuks kasutuseks määramise ja registrisse kandmise vastavalt Ehs. <i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		7. Planeeringu seletuskirjas käsitleda parkimise korraldamise põhimõtteid. Avaliku kasutusega	Üldplaneeringus käsitletakse parkimise korraldamise üldisi põhimõtteid.

		alade planeerimisel (puhkealad, supluskohad jm) tuleb lahendada parkimine väljaspool riigiteed soovitatavalt kavandatuga samale poole teed liiklejate ohutuse tagamiseks. Parkimiskohtade arv tuleb määrata parkimisnormide alusel.	<i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		8. Planeerimisel vältida müra- ja saastetundliku arenduse kavandamist riigiteega külgnevale alale. Juhul, kui riigiteega külgneval alal siiski kavandatakse müra- ja saastetundlik arendustegevus, tuleb arendajal tarvitusele võtta ning finantseerida liiklusest tuleneva müra jm kahjuliku mõju leevendavad meetmed. Nimetatud kohustus peab olema käsitletud eelnimetatud arenduste maakasutuse-, ehitus- ja projekteerimistingimustes.	Kajastatakse üldise põhimõttena üldplaneeringus. <i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		9. Tehnovõrkude koridoride planeerimisel tuleb vältida nende kavandamist riigitee transpordimaale, mis on vajalik eelkõige tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste paigutamiseks. Lisaks tuleb arvestada riigiteede alusel maal ja kaitsevööndis „Maanteede projekteerimisnormid“ ptk 8 „Tehnovõrgud“ esitatud nõuetega ning tehnovõrkude ja -rajatiste paigaldamist käsitlevad planeeringud, projekteerimistingimused ja projektid kooskõlastada Maanteeametiga.	Üldplaneeringuga planeeritakse tehnovõrke ulatuses, mis on Avinurme valla ruumilise arengu seisukohalt. Tehnovõrkude osas antakse ka tingimused, millega tuleb arvestada nende planeerimisel ja rajamisel. Tingimused täpsustuvad planeeringulahenduse koostamise käigus. <i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		10. Juhime tähelepanu riigitee lähedusse planeeritavatele ükskõik mis otstarbega mastidele, mille kaugus riigitee muldkehast peab olema vähemalt võrdne selle posti või masti kõrgusega võttes aluseks majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määrus nr 106 vastu võetud „Tee projekteerimise normide“ lisa „Maanteede projekteerimisnormid“ p 8.2. „Õhuliinide paigutamine“ lg 2. Tuuliku puhul tuleb masti kõrgusele lisada tiiviku laba pikkus.	Planeeringulahendusse lisatakse tingimus, et tee lähedusse planeeritava ükskõik mis otstarbega masti kaugus riigitee muldkehast peab olema vähemalt võrdne selle posti või masti kõrgusega (tuulikutel kogukõrgusega). Kooskõlastamise vajadus on määratud õigusaktidega, seega täiendavat kooskõlastuse nõuet väljaspool tee kaitsevööndit planeeringuga ei määrata.

		Eeltoodust tulenevalt, palume planeeringu seletuskirja lisada tingimus, et riigiteega külgneval alal (sh väljaspool tee kaitsevööndit) kooskõlastada kõrgemate kui 30 m rajatiste planeeringud, projekteerimistingimused ja ehitusprojektid Maanteeametiga.	<i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		11. Seletuskirjas kasutada Riikliku teeregistri (http://teeregister.ee/) põhiseid teede nimetusi ning numbreid.	Planeeringus kasutatakse Riikliku teeregistri järgseid tee nimetusi ja numbreid. <i>Lähteseisukohtade ja tugiplaani muutmiseks puudub vajadus.</i>
		<u>Ettepanekud KSH-le:</u>	
		1. Riigiteedega seonduva käsitlemisel lähtuda Vabariigi Valitsus 16.10.2013.a.korraldusega nr 448 vastu võetud „Riigimaanteede teehoiukava aastateks 2014-2020“ http://www.mkm.ee/riigimaanteede-teehoiukava-aastateks-2014-2020/ , kus on selgitatud konkreetsed tegevused ja vahendid.	Võetud teadmiseks. <i>KSH väljatöötamise kavatsuse muutmiseks puudub vajadus.</i>
		2. Käsitleda mh liiklusest tingitud keskkonnamüra ja tekkiva tolmu vähendamist, viidates Vabariigi Valitsuse 16.10.2013.a. korraldusega nr 448 vastu võetud „Riigimaanteede teehoiukava 2014-2020“-le, sest selles määratakse konkreetsed tegevused ja ka vahendid. Maanteeamet rakendab põhimõtet, mille kohaselt amet ei võta kohustusi müranormtasemete tagamisel uutel planeeritavatel aladel, see on arendaja kohustus.	KSHs analüüsitakse tegevusega kaasnevaid mõjusid, sh liiklusest tingitud mõjusid. Müra ja õhusaaste komponendid on nimetatud KSH väljatöötamise kavatsuse ptk 4. <i>KSH väljatöötamise kavatsuse muutmiseks puudub vajadus.</i>
		3. Hinnata maakasutuse ja teedevõrgu kavandamisel avalduvat mõju liiklusohutusele, vastavalt EL direktiivi 2008/96 artiklile 3.	Vastavalt määrusele „Liiklusohutusele avalduva mõju hindamise tingimused ja nõuded mõju hindamisele“ on liiklusohutusele avalduva mõju hindamine kohustuslik Eestis asuvatel üleeuroopalisse teedevõrku kuuluvatel teedel, mida Avinurme vallas ei asu. Maakasutuse ja teedevõrgu kavandamisel arvestatakse liiklus

			ohutuse teemadega, mh võetakse põhjendatud juhtudel arvesse Maanteeameti poolt väljatoodud tingimusi. <i>KSH väljatöötamise kavatsuse muutmiseks puudub vajadus.</i>
4	Terviseamet Ida Talitus, 19.11.2015 nr 9.3-1/6488	1. Inimeste tervise kaitseks tuleb tagada kvaliteetne joogivesi, nõuetekohane reoveekäitlus ning vajadusel rakendada meetmeid joogivee kvaliteedi parendamiseks. Põllumajanduslik tegevus ja objektid (sõnnikuhoidlad, laudad jne) võivad ohustada põhjavee kvaliteeti. Vanades puurkaevudes võib ilmned probleemid joogivee kvaliteediga ning tekkida vajadus uute puurkaevude rajamiseks. Joogivee reostusohu vältimiseks tuleb tähelepanu pöörata ka vanadele ja amortiseerunud kanalisatsioonitorustikele. Terviseameti Keskkonnatervise Uuringute Keskus viis 2014. a läbi Põlevkivisektori tervisemõjude uuringu, mille käigus uuriti eraomandis asuvate salv- ja puurkaevude vee kvaliteeti. Uuringu tulemuste alusel ei vastanud Avinurme vallas asuvate erakaevude joogivesi nõuetele raua, mangaani, ammooniumi, organoleptiliste näitajate, Escherichia coli, eterokokkide osas (http://www.terviseamet.ee/fileadmin/dok/Keskkonnatervis/ktuk/Virumaa_kaevude_joogivee_kvaliteedi_uuring.pdf).	Üldplaneeringus käsitletak veekaitset, kvaliteetse joogivee tagamist ja reoveekäitlust. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		2. Olulisteks ohuteguriteks inimese tervisele on veel müra, vibratsioon, õhusaaste, radoon ja mitteioniseeriv kiirgus. Üld- ja detailplaneeringute menetlemisel on tihenend juhtumid, kus lasteasutusi, koole, laste	Üldplaneering on strateegiline arengudokument, mis annab edasised suunised maakasutuseks ja projekteerimistingimuste väljastamiseks. Antud täpsusastmes juhitakse vajadusel tähelepanu võimalikele ohuteguritele (nt radooni oht,

	mänguväljakuid ja hooldekodusid planeeritakse magistraalteede, tiheda liiklusega maanteed äärde või mõne muu õhusaaste- ja müraallika vahetusse lähedusse. Üldplaneeringute koostamisel on oluline, et valitakse nimetatud sotsiaalobjektidele sobivad asukohad, mis oleksid eemal müra- ja õhusaaste allikatest. Nende objektide asukohad on vaja eraldi välja tuua ja märkida ära üldplaneeringus.	mitteioniseeriv kiirgus). Antud ohuteguritega arvestamine on oluline täpsemal kavandamisel. Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse müra, vibratsiooni ja õhusaastega. Protsessis pööratakse sotsiaalobjektide kavandamisel tähelepanu objektide asukohtadele ning võimalike mõjude vähendamisele. <i>KSH väljatöötamise kavatsust täiendatakse ptk 4-s radooni ja mitteioniseeriva kiirguse võimaliku ohu osas.</i>
	3. Planeerimisel tuleb arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega (õhusaaste, müra, vibratsioon) ja tagada uutel planeeritavatel aladele kehtivad müra taotlustasemed. Ühtlasi tuleb arvestada, et ei ületata välisõhu saastatuse tasemetele ja vibratsioonile kehtestatud piirväärtusi. Uute teede projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ja teostada trasside valik selliselt, et nii olemasolevad kui ka perspektiivse elamufunktsiooniga alad ei jääks piirnorme ületava müra- ja õhusaaste ning vibratsiooni aladele. Ühtlasi märgime, et liiklusega kaasnevad kahjulikud mõjud inimese tervisele on nii olemasolevalt kui ka perspektiivselt maanteelt ajalises määratluses ühesugused, mida tuleb elamute planeerimisel arvestada.	Planeeringus arvestatakse maakasutuse kavandamisel liiklusemüra jt liiklusest tulevate häiringutega (sh perspektiivse mõjudega). <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
	4. Ametile on üha enam esitatud kaebusi tööstusmüra (sh Avinurme vallas asuva viljakuivati tööst pärinev müra) kohta, kus elamud asuvad vahetult tööstusala kõrval või asetsevad	Planeeringuprotsessis kaalutakse maakasutuse planeerimisel erinevaid puhveralade loomise võimalusi.

	ebasoodsates tingimustest müra tõkestamise seisukohalt. Antud juhul on tegemist olemasoleva situatsiooniga, mida tuleks ennetada planeerimisalase tegevusega. Ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul on tootmisprotsesse, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil: kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoodangu laadimine, väljavedu jt müra ning õhusaastet põhjustavad tegevused. Amet on seisukohal, et elamuala ja tööstusala vahel peaks olema planeeritud puhverala, mis leevendaks tootmisest põhjustatud negatiivseid mõjusid ning tagaks elamualal normeeritud müra- ja välisõhu saastatuse tasemed. Õhusaaste puhul peab arvestama mitmest saasteallikast tuleneva võimaliku koosmõjuga. Puhverala võib olla kõrghaljastusega haljasala, äri- või ühiskondlike hoonete ala või muu müra suhtes mittetundlike hoonete ala.	<i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
	5. Üldplaneeringus määratleda puhkealade, parkide, supluskohtade, kalmistute, prügilate ja tehnilise infrastruktuuri objektide asukohad.	Planeeringus määratakse puhke- ja virgestusalade, kalmistute ja tehnilise taristu asukohad ning kasutustingimused. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
	6. Oluliseks terviseriskiks on kõrge radoonitase (Rn) elamutes või ühiskasutusega hoonetes, mis võib põhjustada hingamisteede haigusi ja kopsuvähki, info on olemas Keskkonnaameti kodulehel http://www.keskkonnaamet.ee/keskkonnakaitse/kiirgus-3/radoon/	Planeeringus tuuakse välja radooniriskiga piirkonnad ja antakse üldised suunised projekteerimistingimuste väljastamiseks. <i>KSH väljatöötamise kavatsust täiendatakse ptk 4-s radooni võimaliku ohu osas.</i>

		7. Üldplaneeringutes tuleb samuti arvestada võimaliku valgusreostusega ja kavandada meetmed häirivuse vähendamiseks.	Planeeringus ei ole ette näha uute valgusreostusallikate kavandamist. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
5	Maa-amet, 24.11.2015 nr 6.2 - 3/158453/15845	1. Käesolevaga peame vajalikuks rõhutada, et planeeringulahendust koostades ei tohi ühegi teise maaomaniku huve ilma põhjendatud ja kaalutletud vajaduseta eelistada riigi huvidele.	Info võetakse teadmiseks. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		2. Iga konkreetse maa-ala planeerimisel tuleb kaaluda majanduslikke, sotsiaalseid, funktsionaalseid, esteetilisi, liiklustehnilisi, looduslikke, õiguslikke jms aspekte ning tegureid ning käsitleda neid tasakaalustatud alustel. Sealjuures peab kohalik omavalitsus lähtuma lähipiirkonna planeerimisvajadustest laiemalt. Eriti puudutab see reformimata riigimaale eesmärgistatud kasutusotstarbe leidmist, mis oleks vajalik ja kasulik lähtudes nii valla kui ka riigi huvidest. Perspektiivselt munitsipaalomandisse taotletavate maa-alade maakasutuse juhtotstarbed soovitame planeerida pigem detailsemalt, et kiirendada ja lihtsustada hilisemat maa munitsipaalomandisse andmise menetlust.	Maakasutuse kavandamine toimub tasakaalustatult erinevaid huvisid arvestades. Planeeringulahenduses käsitletakse munitsipaliseerimise temaatikat vajalikus täpsusastmes. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
		3. Palume üldplaneeringu ja selle KSH koostamisel arvestada käesolevas kirjas esitatud ettepanekute ning MaaPS §-i 62 sätetega, mille kohaselt tuleb maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tagada keskkonnaregistris arvele võetud maavara kaevandamisväärsena säilimine ja juurdepääs maavaravarule. Nimetatud seaduse § 62 lõike 3 järgi võib Keskkonnaministeerium maapõue	Planeeringu koostamisel arvestatakse MaaPS §62-ga. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>

		seisundit ja kasutamist mõjutavat püsiva iseloomuga tegevust lubada üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda. 4. Avinurme valla territooriumile jääb osaliselt või täielikult kolm keskkonnaregistris arvelolevat maardlat: Tudulinna turbamaardla (registrikaardi nr 158), Maetsma liivamaardla (registrikaardi nr 168) ja Adraku kruusamaardla (registrikaardi nr 173). Palume planeeringudokumentides kajastada maardlate olemasolu ning planeeringujoonistele kanda maardlate piirid. Planeeringudokumentides, sh. joonistel, palume kasutada keskkonnaregistri maardlate nimistu ajakohaseid väljavõtteid.	Planeeringudokumentides kajastatakse maardlad ja joonistele kantakse maardlate piirid. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>
6	RMK, kuupäev digiallkirjast nr 3-1.20/1180	1. Saadame Teile Alutaguse metskonnale koostatud pikaajalise metsa majandamise kava, millega üldplaneeringu koostamisel arvestada. Pikaajalised metsa majandamise kavad annavad ülevaate metskonna hallatavatest metsavarudest ja määratlevad olulisemad tegevussuunad nii maakasutuses kui ka metsmajanduses aastani 2022. 2. Informatsioon RMK puhke- ja kaitsealade külastuskorraldusliku taristu olemuse ja paiknemise kohta on esitatud RMK kodulehel www.loodusegakoos.ee ning kajastatud pikaajalistes metsa majandamise kavades, mille aadressid on toodud ülalpool.	Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse väljatoodud kavaga. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i> Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse RMK puhke- ja kaitsealade taristuga. <i>Lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sh tugiplaani, muutmiseks puudub vajadus.</i>

LISAD

LISA 1. ÜLDPLANEERINGU JA KSH ALGATAMISE OTSUS

AVINURME VALLAVOLIKOGU O T S U S

Avinurme valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju 22.09.2015.a.nr.68 strateegilise hindamise algatamine.

Avinurme valla üldplaneering kehtestati Avinurme vallavolikogu 14.11.1996.a otsusega nr.8. Planeeringuga määratleti eelseisvate aastate arengu põhisuunad- ja tingimused, tihehoonestusalad ning perspektiivsed ehitusalad vastavalt maa sihtotstarbele. Seniajani ei ole koostatud valla keskkonnamõju strateegilist hindamist.

Avinurme Vallavolikogu võttis 27.11.2014.a.vastu otsuse nr 42, mille alusel informeeriti avalikkust üldplaneeringu koostamise kavatsusest.

Valla eelarvestrateegias 2015-2018 (RT IV, 02.12.2014, 45) on arvestatud planeeringu finantseerimisega.

Tulenevalt vajadusest kaasajastada valla üldplaneering ning koostada keskkonnamõju strateegiline hindamine, planeerimisseaduse § 77 alusel Avinurme Vallavolikogu otsustab:

- 1.Algatada Avinurme üldplaneering ja keskkonnamõju strateegilise hindamine.
- 2.Üldplaneeringu koostamise eesmärk on täpsustada valla ruumilised arengusuunad, määrata maa- ja veelade üldised kasutamise- ja ehitamistingimused ning detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud, määratleda tiheasustusalad. Samuti määrata ehitustingimused hajaasustusalal ning väärtuslike maastike kaitse- ja kasutustingimused.
- 3.Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt tuleb läbi viia planeeringu elluviimisega kaasnevate mõjude osas keskkonnamõju strateegiline hindamine . Keskkonnamõju strateegiline hindamine ja planeeringu läbiviimine peab toimuma tihedalt seostatult, et planeeringulahendus arvestaks vajaduse leevendusmeetmetega.
4. Vallavalitsusel korraldada üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiliseks hindamine.
- 5.Valla kantseilil teavitada 30 päeva jooksul üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest valla ajalehes „Awwinorm „ ja maakonnalehes „Põhjarannik „ ning avaldada teade üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest Ametlikes Teadaannetes ja valla kodulehel.
6. Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega on võimalik tutvuda valla kantseleis tööpäeviti ning valla kodulehel www.avinurme.ee

7.Otsus jõustub teatavakstegemisest

8.Käesoleva otsuse peale võib esitada kaebuse Tartu Halduskohtu Jõhvi kohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

/allkiri/

Anne Paas

Volikogu esimees

Algamise leheteade:

